

Souhrnná teritoriální informace Ázerbájdžán

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem
ČR v Baku (Ázerbájdžán) ke dni 30.04.2012

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

1.1. Oficiální název státu

- Ázerbájdžánská republika (Ázerbájdžán)
- Azərbaycan Respublikası

1.2. Rozloha

- 86 600 km² (rozlohou 111. stát světa)

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

- 9 150 600 (údaj z března 2012)
- Počet obyvatel na km²: 105

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

V roce 1973 se průměrný roční přírůstek obyvatelstva dostal pod 2 % na 1000 obyvatel a dále klesá. Dle posledních dostupných dat ázerbájdžánského statistického úřadu (za rok 2011) činí roční přírůstek obyvatelstva 1,017 % na 1000 obyvatel.

Z celkového počtu 9 150 600 (březen 2012) obyvatel Ázerbájdžánu:

- 53 % žije ve městech, 47 % na vesnicích
- 49,6 % tvoří muži, 50,4 % ženy
- 42,3 % je ve věku 0–24 let,
- 68,9 % je v produktivním věku.

1.5. Národnostní složení

- Azeři 90,6 %
- Lezgini 2,0 %
- Rusové 1,3 %
- Arméni 1,3 %
- Tališi 1,3%

1.6. Náboženské složení

- Islám 94,4 % (šíité 75–85 %, sunnitě 15–25 %)
- Pravoslaví 2,5 %
- Arménské křesťanství 2,3 %
- Ostatní 1,8 %

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

- **ázerbájdžánština**

- ruština, arménštin

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

- 59 okresů
- 11 správních měst
- 1 autonomní republika (Nachičevanská, Naxçıvan Muxtar Respublikası)

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

Manat (100 gepiků)

- mince (1, 3, 5, 10, 20, 50 gepiků)
- bankovky (1, 5, 10, 20, 50, 100 manatů)

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní svátky:

- 1. a 2. ledna Nový rok
- 8. března Mezinárodní den žen
- 9. května Den vítězství nad fašismem
- 28. května Den nezávislosti/Den republiky (svátek vyhlášení nezávislosti Ázerbájdžánu v roce 1918)
- 15. června Den národní spásy ázerbájdžánského národa
- 26. června Den ozbrojených sil Ázerbájdžánu
- 18. října Den státní nezávislosti
- 12. listopadu Den Ústavy
- 17. listopadu Den národního obrození
- 31. prosince Den solidarity Ázerbájdžánců celého světa

Svátky s pohyblivými daty:

- Novruz (Novruz Bayramı – Svátek jara, 5 dní)
- Kurban (Qurban Bayramı – Svátek obětování, 2 dny)
- Ramadán (2 dny)

Pozn.: případně-li státní svátek na dny pracovního klidu (sobota, neděle), přesouvá se na nejbližší následující pracovní den.

Obvyklá pracovní doba:

- pondělí – pátek: 9–18 hod., ve státních úřadech se často pracuje rovněž v sobotu dopoledne.

Obvyklá prodejní doba:

- pondělí – sobota: 9–20 hod.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Velká pozornost by měla být věnována výběru správného, vhodného partnera. Ten může sehrát významnou roli nejen jako „průvodce“ poměrně složitou ázerbájdžánskou legislativou a předpisy, ale i jako neocenitelný zdroj informací, např. co se rozložení sil a vlivů v té které ekonomické sféře týká.

Nesmírně důležitý je pak pravidelný osobní kontakt s partnerem. Systém korespondenční spolupráce a uzavírání kontraktů „na dálku“ není v Ázerbájdžánu příliš funkční ani oblíbený. Poštovní či e-mailová korespondence může posloužit k prvotnímu kontaktu s potencionálním partnerem, ale bez osobních setkání nelze počítat s udržením a prohlubováním obchodních kontaktů.

Nemalou roli hraje jazyková připravenost českých subjektů. Preferovanějším jazykem jednání je v drtivé většině případů stále ještě ruština, což může zástupce našich firem mnohdy překvapit. Stále více se však v komunikaci v obchodní sféře s místními subjekty začíná uplatňovat angličtina.

Pokud český byznysmen nezná dobře svého partnera a neorientuje se dostatečně v místních specifikách, neměl by se pouštět do rozhovorů na citlivá témata, jako je např. náboženství (přístup k vyznávání islámských hodnot se u jednotlivých lidí velmi různí a je nutno znát názory partnera, než se s ním na toto téma pustíme do debaty).

Není vhodné příliš tvrdě operovat s lhůtami a termíny a používat nátlakové metody jednání. Tento přístup se většinou ukáže jako kontraproduktivní.

Všeobecně, na ázerbájdžánské podnikatele je třeba pohlížet jako na rozvážné, schopné a chytré partnery, kteří se v oblasti mezinárodního obchodu dostatečně orientují. Jsou připraveni k přijímání nových obchodních partnerů, a také nových myšlenek či metod práce.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Mezi Českou republikou a Ázerbájdžánem není uzavřena žádná smlouva v oblasti zdravotního zabezpečení. Z tohoto důvodu je českým občanům v Ázerbájdžánu poskytována zdravotní péče za úplatu. Proto se rozhodně vyplatí být v případě cesty do Ázerbájdžánu pojištěn.

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Dne 21. prosince 2007 se ČR stala oficiální členskou zemí Schengenské dohody. Od tohoto data začaly české konzulární úřady přijímat žádosti o udělení schengenských víz.

Začátkem března 2012 bylo zahájeno jednání o dohodě o usnadnění vízového procesu mezi EU a Ázerbájdžánem.

Pro občany ČR platí vízová povinnost pro vstup na území Ázerbájdžánu. Víza pro pobyt v Ázerbájdžánu lze získat na konzulárním úseku velvyslanectví Ázerbájdžánu v Praze (Na Zátorce 783/17, 160 00 Praha 6, tel.: 246 032 422, fax: 246 032 423, [web velvyslanectví](#)). Vyřízení žádosti trvá 5 až 10 dnů.

K žádosti o vízum je třeba předložit:

- pozvání od ázerbájdžánského subjektu (potvrzené MZV Ázerbájdžánu);
- vyplněnou [žádost o vízum](#);
- platný cestovní pas;
- dvě fotografie pasového formátu;
- doklad o zaplacení konzulárního poplatku.

Více informací na [webových stránkách velvyslanectví](#).

- Při dovozu cizí měny neplatí žádná omezení.
- Při příjezdu je třeba vyplnit celní deklaraci.
- Při vývozu předmětů vyrobených před rokem 1960 podléhá vyvážený předmět exportní dani a pro samotný vývoz je třeba povolení ministerstva kultury.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Vzhledem k přetrvávajícímu konfliktu mezi Ázerbájdžánem a Arménií o Náhorní Karabach je uzavřena ázerbájdžánsko-arménská hranice. Nedoporučuje se cestovat do příhraničních oblastí s Arménií a do oblastí v blízkosti linie dotyku znepřátelených stran.

Nedoporučuje se rovněž pokoušet se o přechod do Ázerbájdžánu z oblasti Náhorního Karabachu, který se nenachází pod kontrolou ázerbájdžánských úřadů. Vstupem na území mezinárodně neuznané Náhorně-karabašské republiky bez souhlasu ázerbájdžánských orgánů se občan třetího státu dopouští narušení hraničního režimu Ázerbájdžánské republiky a bude prohlášen za nežádoucí osobu.

Dále upozorňujeme, že hranice mezi Ázerbájdžánem a Ruskou federací je propustná pouze pro občany SNS. Občané jiných zemí nemohou tuto hranici překročit ani v jednom směru.

Pro pohyb v samotném Ázerbájdžánu nejsou zavedena žádná omezení. Nejsou potvrzena zvýšená rizika teroristických útoků.

Při pobytu se doporučuje respektovat základní bezpečnostní pravidla chování a respektovat pokyny příslušníků ozbrojených složek (nelze se například volně pohybovat v bezprostřední blízkosti prezidentských či vládních budov).

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Velvyslanectví ČR v Ázerbájdžánu

ul. Jafar Jabbarly 44 (Caspian Plaza, 16. p.), Baku, AZ1065

Tel.: +994 12 436 85 55

Fax: +994 12 436 85 57

e-mail: baku@embassy.cz

- Spojení z letiště – taxíkem, cena smluvní cca 30–40 AZN
- Spojení z centra města – taxíkem (cena za jednu jízdu v rámci Baku cca 5–8 AZN), popř. metrem (stanice metra Nizami)

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

V Ázerbájdžánu kromě českého velvyslanectví není zastoupena žádná další česká instituce.

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Požárníci: 01
- Bezpečnost (milice): 02
- Lékařská pohotovost: 03
- Informace o tel. číslech: 09

1.18. Internetové informační zdroje

- [Kancelář prezidenta Ázerbájdžánu](#)

- [Kabinet ministrů Ázerbájdžánu](#)
- [Parlament Ázerbájdžánu](#)
- [Ministerstvo zahraničních věcí Ázerbájdžánu](#)
- [Ministerstvo ekonomického rozvoje](#)
- [Státní výbor statistiky Ázerbájdžánu](#)
- [Centrální banka Ázerbájdžánu](#)

Databáze nabídek a poptávek

- [Obchodně průmyslová komora Ázerbájdžánu](#)
- [Státní ropná společnost](#)

Informační agentury a internetové noviny

- [Ázerbájdžánská tisková agentura](#)
- [Ázerbájdžánská státní tisková agentura](#)
- [Tisková informační agentura Turan](#)
- [Internetové zpravodajství Day.AZ](#)
- [Internetové zpravodajství Today.AZ](#)
- [Informačně-analytický časopis Region plus](#)

Detailnější informace jsou dostupné na internetovém průvodci ázerbájdžánskými médii:
www.abyznewslinks.com/azeb.htm

1.19. Adresy významných institucí

Kancelář prezidenta

Prezidentský palác
ul. Istiglalijat 19
Baku, AZ 1066
Tel./fax: (0099412) 492 35 43/ 492 06 05
Web: www.president.gov.az

Parlament (Milli Medžilis)

Prospekt Parlament 1
Baku, AZ 1152
Tel./fax: (0099412) 498-97-48, 439-86-84/ 498-97-22
Web: www.meclis.gov.az

Kabinet ministrů

ul. Nijazi 68
Baku, AZ 1066
Tel./fax: (0099412) 492-66-23, 492-81-83/ 498-97-86
Web: www.cabmin.gov.az

Ministerstvo zahraničních věcí

ul. Šichali Kurbanova 4
Baku, AZ 1009
Tel./fax: (0099412) 492-34-01/ 498-84-80
Web: ww.mfa.gov.az

Ministerstvo vnitra

ul. Gusi Gadžijeva 7
Baku, AZ 1001
Tel./fax: (0099412) 490-92-22/ 490-99-29
Web: www.mia.gov.az

Ministerstvo národní bezpečnosti

Prospekt Parlament 2
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 439-41-89, 439-31-08/ 493-71-32
Web: www.mns.gov.az

Ministerstvo pro mimořádné situace

ul. M. Müsfiq 501
Baku, AZ 1073
Tel./fax: (0099412) 512 00 61/ 512 00 46
Web: www.fhn.gov.az

Ministerstvo spravedlnosti

Prospekt İnşaatçılar 1
Baku, AZ 1073
Tel./fax: (0099412) 493-97-85, 430-09-77/ 498-59-31
Web: www.justice.gov.az

Ministerstvo financí

ul. Samad Vurgun 83
Baku, AZ 1022
Tel./fax: (0099412) 493-30-12, 493-05-62/ 498-79-69, 493-96-48
Web: www.maliyye.gov.az

Ministerstvo daní

ul. Landau 16
Baku, AZ 1073
Tel./fax: (0099412) 438-55-87, 430-16-56/ 498-54-07
Web: www.taxes.gov.az

Ministerstvo ekonomického rozvoje

ul. Nijazi 23
Baku, AZ 1066
Tel./fax: (0099412) 492-41-10/ 492-58-95
Web: www.economy.gov.az

Ministerstvo zemědělství

ul. Üzeyir Hasibeyov 40
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 498 64 49/ 498 64 49
Web: www.agro.gov.az

Ministerstvo ekologie a přírodních zdrojů

ul. B. Agajeva 100 A
Baku, AZ 1073
Tel.: (0099412) 438-04-81, 438-85-08
Web: www.eco.gov.az

Ministerstvo kultury a turismu

Ul. Üzeyir Hasibeyov 40
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 493 43 98/ 493 56 05
Web: www.mct.gov.az

Ministerstvo školství

ul. Chatai 49
Baku, AZ 1008
Tel./fax: (0099412) 496-35-15/ 496-34-83
Web: <http://min.edu.az>

Ministerstvo zdravotnictví

ul. Kičik Denis 4
Baku, AZ 1014
Tel./fax: (0099412) 493-29-77/ 498-85-59
Web: www.health.gov.az

Ministerstvo spojů a informačních technologií

Prospekt Azerbajdžan 33
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 493-00-04/ 498-42-85, 493-44-80
Web: www.mincom.gov.az

Ministerstvo mládeže a sportu

ul. Fatalichan Chojski 98 A
Baku, AZ 1072
Tel./fax: (0099412) 490-64-42/ 490-64-42
Web: www.mys.gov.az

Ministerstvo dopravy

Prospekt Tbilisi 1054
Baku, AZ 1122
Tel./fax: (0099412) 430 99 41/ 430 99 42
Web: www.mot.go.az

Ministerstvo obrany

Prospekt Parlament 3
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 439-41-89, 439-31-08/ 493-71-32
Web: www.mod.gov.az

Ministerstvo průmyslu a energetiky

Prospekt Zardabi 88
Baku, AZ 1012
Tel./fax: (0099412) 431-80-12, 447-05-84/ 431-90-05
Web: www.mie.gov.az

Ministerstvo práce sociálních věcí

Salatin Asgerova 85
Baku, AZ1016
Tel./fax: (0099412) 596 50 20, 596 50 03/ 596 50 33, 596 50 22
Web: www.mlspp.gov.az

Státní výbor pro cenné papíry

Prospekt Bjul-Bjul 19
Baku, AZ 1000
Tel./fax: (0099412) 493-50-58, 493-03-23/ 498-25-59, 493-67-97
Web: www.scs.gov.az

Státní výbor pro správu státního majetku

ul. U. Safarov 20
Baku, Hatai Arena
Tel./fax: (0099412) 490 24 08/ 490 33 59
Web: www.stateproperty.gov.az

Státní výbor pro statistiku

Prospekt Inšaáčilar 136
Baku, AZ 1136
Tel./fax: (0099412) 438-11-71, 438-87-52/ 438-24-42
Web: www.azstat.org

Státní celní výbor

Prospekt Strojitelej 2
Baku, AZ 1073

Tel./fax: (0099412) 438 80 80/ 498 18 36
Web: www.customs.gov.az

Státní výbor půdy a kartografie

ul. Š. Mechtijeva 93 A
Baku, AZ 1114
Tel./fax: (0099412) 432 89 59/ 432 89 59
Web: www.dtxk.gov.az

Státní výbor pro uprchlíky a vnitřně přesídlené osoby

Prospekt Tbilisi 57
Baku, AZ 1122
Tel./fax: (0099412) 430 09 21/ 430 09 25
Web: www.refugees-idps-committee.gov.az

Státní výbor pro standardizaci, metrologii a patenty

Web: www.azstand.gov.az

Národní olympijský výbor

ul. Olympia 5
Baku, AZ 1072
Tel.: (0099412) 465-13-23, 465-42-25
Web: www.noc-az.org

Národní banka

ul. R. Behbudov 32
Baku, AZ 1014
Tel./fax: (0099412) 493 11 22/ 493 55 41
Web: www.nba.az

Ústavní soud

Prospekt Gjandžlik 1
Baku, AZ 1005
Tel./fax: (0099412) 492-88-41, 492-36-78, 492-96-68/ 492-97-66
Web: www.constitutional-court-az.org

Nejvyšší soud

ul. Zachid Chalilov 540
Baku, AZ 1073
Tel./fax: (0099412) 498-03-88, 493-95-11/ 493-95-11
Web: www.supremecourt.gov.az

Generální prokuratura

ul. Nigjar Rafibejli 7
Baku, AZ 1001
Tel./fax: (0099412) 492-30-23, 492-55-40/ 497-51-13
Web: www.genprosecutor.gov.az

Veřejný ochránce lidských práv – Ombudsman

Web: www.ombudsman.gov.az

2. Vnitropolitická charakteristika

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Ázerbájdžán je republikou s prezidentským systémem vlády.

Parlament (Milli Medžlis) je jednokomorový. V posledních parlamentních volbách, které se konaly 7. listopadu 2010, zvítězila vládnoucí strana Nový Ázerbájdžán, jejíž kandidáti získali 71 z celkového počtu 125 parlamentních křesel. Strana si tak polepšila o 10 poslaneckých křesel a má v parlamentu nadpoloviční většinu (56,8 %). 39 míst v parlamentu získali nezávislí kandidáti, kteří nebyli nominováni žádnou z politických stran.

Situaci v zemi lze hodnotit jako stabilní a vnitropoliticky dostatečně klidnou.

Ázerbájdžánské obyvatelstvo pozitivně vnímá zvýšenou prestiž, kterou země dosáhla na mezinárodní scéně.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Prezident **Ilham Alijev** (nar. 24.12.1961). Do prezidentského úřadu zvolen ve všelidovém hlasování 15. října 2003, znovu zvolen 15. října 2008.

V souladu s ázerbájdžánskou Ústavou je prezident hlavou Ázerbájdžánu, reprezentuje stát navenek, je vrchním velitelem ozbrojených sil.

2.3. Složení vlády

- Předseda vlády: Artur Tahir oğlu Rasizada
- Ministr zahraničí: Elmar Maharram oğlu Mammadyarov
- Ministr vnitra: Ramil Idris oğlu Usubov
- Ministr národní bezpečnosti: Eldar Akhmed oğlu Mahmudov
- Ministr pro mimořádné události: gen.mjr.KamaladdinHeydarov Fattah oğlu
- Ministr spravedlnosti: Fiktar F. Mammadov
- Ministr financí: Samir Rauf oğlu Sharifov
- Ministr daní: Fazil Asad oğlu Mammadov
- Ministr ekonomického rozvoje: Shahin Mustafayev
- Ministr zemědělství: Ismat Dursun oğlu Abasov
- Ministr ekologie a přírodních zdrojů: Hüseyngulu Bagirov
- Ministr kultury: Abulfas Mursal oglu Karayev
- Ministr školství: Misir Mardanov
- Ministr zdravotnictví: Ogtay Shiraliyev
- Ministr spojů a informačních technologií: Ali Mammad oğlu Abbasov
- Ministr mládeže a sportu: Azad Arif oğlu Rehimov
- Ministr dopravy: Ziya Erzuman oğlu Mammedov
- Ministr obrany: gen.plk. Safar Abiyev
- Ministr průmyslu a energetiky: Natik Aliyev
- Ministr práce a sociálních věcí: Fizuli Alakbarov
- Ministr obranného průmyslu: Javer Jamalov oğlu Talib

3. Zahraničně-politická orientace

Vztahy s EU

Spolupráce s EU je smluvně zakotvena v Dohodě o partnerství a spolupráci (Partnership and Cooperation Agreement, PCA), která vstoupila v platnost v červenci 1999 na 10 let. Jelikož ani jedna ze stran nepřišla s návrhem na její zrušení, byla automaticky v červnu 2009 prodloužena.

Rozhodnutí začlenit Ázerbájdžán do Evropské sousedské politiky (ENP) padlo v roce 2004. Na základě Evropskou komisí vypracovaného „country report“ byl v listopadu roku 2006 s Ázerbájdžánem uzavřen Akční plán, který je hlavním prostředkem naplňování ENP. Akční plán uzavřený na pět let stanovuje strategické cíle, opatření nezbytná k jejich dosažení a „benchmarks“ k hodnocení pokroku. Implementace Akčního plánu vyžaduje harmonizaci ázerbájdžánské legislativy s legislativou EU. Další konkrétní kroky spolupráce Ázerbájdžánu s EU jsou popsány v Národním plánu uzavřeném na rok 2007–2013.

K posílení vzájemných vztahů mezi zeměmi jižního Kavkazu s EU by měla přispět iniciativa „Východní partnerství“ zahájená v květnu 2009. Ta předpokládá prohloubení vztahů prostřednictvím posilování smluvní základny, zejména sjednáním asociační smlouvy (nová prohloubená verze PCA), dohody o vízové facilitaci a dohody o prohloubené zóně volného obchodu (Deep and Comprehensive Free Trade Area – DCFTA). V roce 2010 byl schválen mandát EU pro jednání o Asociační dohodě EU–AZ a v červenci 2010 byla jednání o této dohodě v Baku slavnostně zahájena.

V březnu 2012 bylo zahájeno první kolo jednání o vízové facilitaci mezi EU a AZE.

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Členství v mezinárodních organizacích:

OSN (od 2. 3. 1992), OBSE, Rada Evropy (od 25. 1. 2001), Asian Development Bank (ADB), Euro-Atlantic Partnership Council (EAPC), Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD), Evropská hospodářská komise OSN (ECE), United Nations Economic and Social Commission for Asia and Pacific (ESCAP), Organizace pro výživu a zemědělství (FAO), Mezinárodní agentura pro atomovou energii (IAEA), Světová banka (WB), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO), International Confederation of Free Trade Union (ICFTU), Mezinárodní červený kříž (ICRM), International Development Association (IDA), Islamic Development Bank (IDB), International Found for Agricultural Development (IFAD), Mezinárodní finanční korporace (IFC), International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (IFRCS), Mezinárodní organizace práce (ILO), Mezinárodní námořní organizace (IMO), Interpol, Mezinárodní olympijský výbor (IOC), International Organization for Migration (IOM), Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO, korespondent), Mezinárodní telekomunikační unie (ITU), Mezinárodní měnový fond (MMF), Organizace islámské konfederace (OIC), Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW), partner NATO pro „Partnerství pro mír“ (PfP), Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD), UNESCO, Výbor OSN pro lidská práva (UNHRC), Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (UNIDO), Světová poštovní unie (UPU), Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO), World Federation of Trade Unions (WFTU), Světová zdravotnická organizace (WHO), Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO), Světová meteorologická organizace (WMO), Světová obchodní organizace (WTO, přisedící země).

Členství v regionálních uskupeních:

Společenství nezávislých států (SNS, od září 2003), Black Sea Economic Cooperation (BSEC), Organizace pro demokratický a ekonomický rozvoj GUAM (Gruzie, Ukrajina, Ázerbájdžán, Moldavsko).

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Ázerbájdžán je účastníkem všech mnohostranných smluv a dohod, k nimž je vázán z titulu členství v mezinárodních organizacích (viz 3.1.).

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku (2005)
- Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem daní Ázerbájdžánské republiky (2007)
- Memorandum o porozumění o konzultacích mezi Ministerstvem zahraničních věcí České republiky a Ministerstvem zahraničních věcí Ázerbájdžánské republiky (2008)
- Memorandum o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem ekologie a přírodních zdrojů Ázerbájdžánské republiky (2008)
- Dohoda mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Ázerbájdžánské republiky o spolupráci v oblasti obrany (2009)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o hospodářské, vědeckotechnické a kulturní spolupráci (2009)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o letecké dopravě (2010)
- Dohoda mezi Českou republikou a Ázerbájdžánskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně a investic (2011)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o výměně a vzájemné ochraně utajovaných skutečností (2011)
- Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem kultury a cestovního ruchu Ázerbájdžánské republiky (2012)
- Ujednání mezi Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem kultury a cestovního ruchu Ázerbájdžánské republiky o spolupráci v oblasti kultury (2012)

4. Ekonomická charakteristika země

V Ázerbájdžánu se vytváří 81,0 % HDP (údaj z ledna 2012) celé oblasti Jižního Kavkazu a Ázerbájdžán je tudíž její suverénně největší ekonomikou. Hlavním odvětvím národního hospodářství země zůstává – i přes často deklarovanou snahu jejího vedení diverzifikovat ekonomiku – ropný průmysl, těžba a zpracování zemního plynu a navazující aktivity.

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

HDP Ázerbájdžánu se v roce 2011 zvýšil pouze o 0,1 % (o 0,9 % či 0,3 % podle jiných zdrojů), oproti předpokládaným 3,9 %, a dosáhl 64,23 miliard USD (93,2 miliard USD podle p.p.p.). (Pozn.: růst ázerbájdžánské ekonomiky v letech 1993–2011 viz obrázek).

Tento relativní pokles tempa růstu HDP v roce 2011 byl způsoben snížením těžby ropy (-9,3 %). V neropném sektoru byl však zaznamenán růst o 9,4 %.

Prognóza vlády na rok 2012 hovoří o tom, že by se neměla opakovat situace z roku 2011, kdy v důsledku špatné údržby v obou hlavních rafinériích a plánované údržbě několika ropných plošin došlo k tak velkému propadu růstu HDP. Vláda si stanovila za cíl dosáhnout zvýšení HDP o 4 %, což by mohlo být dosaženo bez velkých obtíží vzhledem k rozsáhlému vládnímu investičnímu programu.

Inflace by v roce 2012 neměla převýšit 9 % a její udržení v jednociferném pásmu bude jednou z největších výzev, které budou stát před Centrální bankou v roce 2012.

V roce 2011 se vytěžilo 25,7 miliard m³ plynu. Do konce toho desetiletí se má v Ázerbájdžánu vytěžít 50 miliard m³ plynu. (Pozn. těžba ropy viz graf).

HDP na obyvatele dosáhl v roce 2011 7003 USD (10200 USD podle p.p.p.), což řadí zemi mezi středně rozvinuté státy. Inflace v roce 2011 dosáhla 7,9 %. Podle neoficiálních zdrojů se však ceny zvýšily o 14 %. Zahraniční obchod skončil v roce 2011 vysokým přebytkem. Vývoz dosáhl 24,7 miliard USD, z toho 94 % tvořila ropa. Dovoz v roce 2011 činil 8,5 miliard USD. Devizové rezervy země se během roku 2011 rychle zvyšovaly díky vysokým cenám ropy na světových trzích a dosáhly na začátku roku 2012 40 miliard USD. Veřejné finance a běžný účet platební bilance byly rovněž podpořeny masivním růstem příjmů z ropy.

Zahraniční investice budou směřovat v roce 2012 stejně jako v roce 2011 hlavně do ropného, plynového průmyslu a petrochemického průmyslu. Největším investorem zůstane stejně tak jako v minulých letech ázerbájdžánský stát.

Kromě investic do infrastruktury by se měly v roce 2012 také výrazněji zvyšovat penze a platy státních úředníků. Výdaje na zbrojení by měly být také vyšší a měly by tvořit až 9 % rozpočtu (nyní 3,4 %). Příjmy státního rozpočtu by měly dosáhnout v roce 2012 20,9 miliard USD a výdaje 21,7 miliard USD. Výsledkem bude deficit ve výši 1,5 % HDP. Příjmy jsou přitom kalkulovány na základě průměrné ceny ropy 80 USD za barel, což se ukazuje jako velmi konzervativní odhad. Referenční druh ropy vyvážený z Ázerbájdžánu, tzv. Azeri Light, se od počátku roku 2012 prodává za ceny mezi 115–125 USD za barel. Velkou část příjmu rozpočtu při tom budou nadále tvořit transfery z ropného fondu SOFAZ (wealth fund – tzv. fond příštích generací).

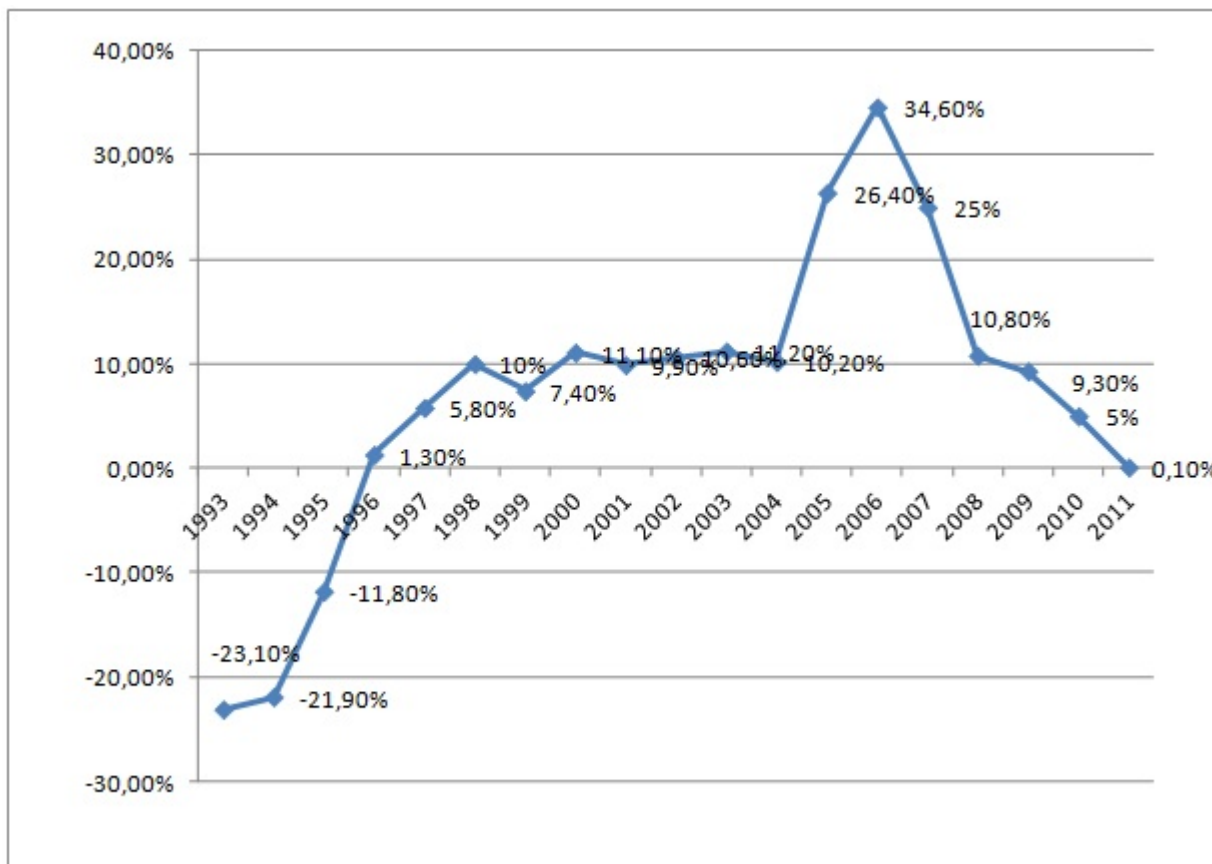
Centrální banka od počátku roku 2012 signalizuje, že bude nadále provádět přísnou monetární politiku s cílem zabránit revaluaci místní měny a bude se snažit snižovat likviditu v bankovním systému.

Platební bilance bude v roce 2012 stejně jako v roce 2011 pod vlivem velkého přebytku v obchodní bilanci (28 % HDP v roce 2011). Deficit na straně služeb by měl dosáhnout 3 %.

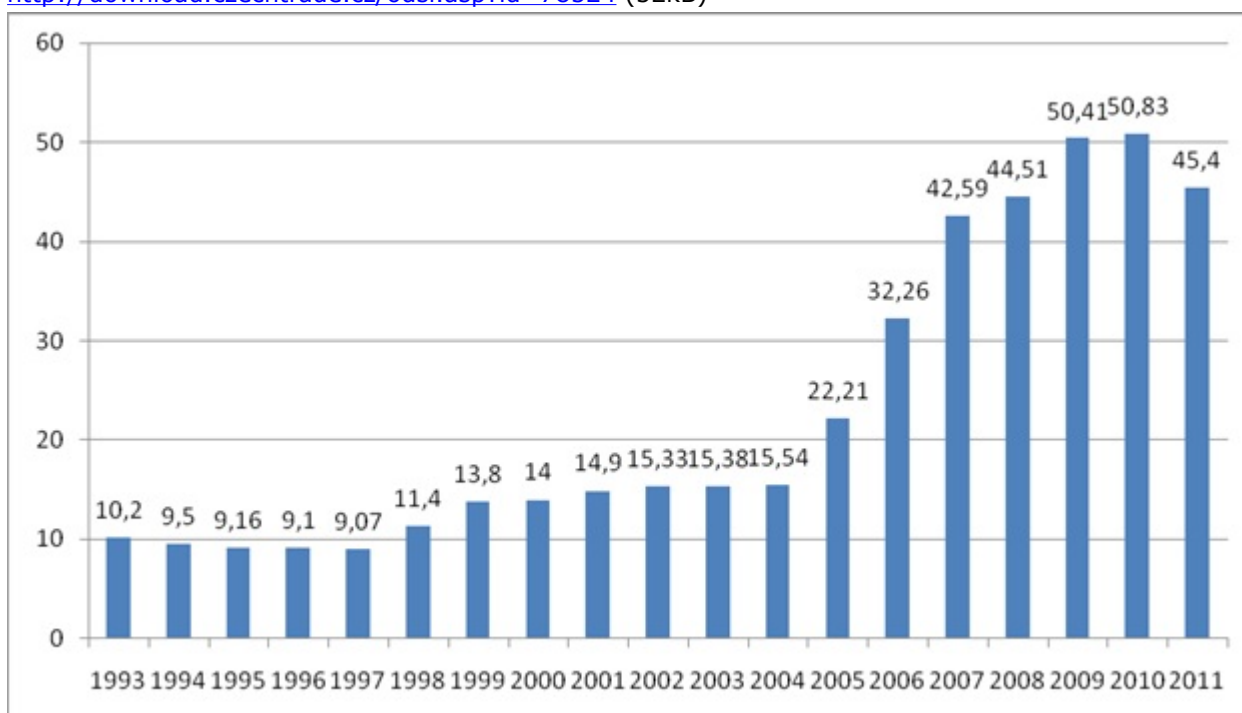

Souborové přílohy:

- Růst ekonomiky Ázerbájdžánu v letech 1993-2011
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78522> (51kB)

- Těžba ropy v letech 1993-2011 v Ázerbájdžánu
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78524> (52kB)

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Hrubý národní produkt - vývoj za posledních deset let

	Miliony manatů	Miliony US \$	Per capita	
manat	US \$			
2000	4 718,1	5 944,8	593,2	747,4
2001	5 315,6	6 697,7	661,7	833,742
2002	6 062,5	7 638,75	747,6	941,9
2003	7 146,5	9 004,6	872,7	1 099,6
2004	8 530,2	10 747,8	1 030,4	1298,3
2005	12 522,5	15 778,4	1 494,3	1 882,8
2006	18 746,2	23 620,2	2 208,2	2 782,3
2007	28 360,5	35 733,6	3 296,6	4 153,7
2008	40 137,2	50 572,6	4 603,4	5 800,3
2009	34 578,5	43 568,9	3 850,3	4 794,7
2010	41 600,0	52 416,0	6 957,8	8 766,8
2011	50 100	64 023,5	5 530,0	7 003,4

Zdroj: Economic Research Centre, Státní statistický úřad

Rating země:

V roce 2011 byl zemi poprvé přiznán investiční rating:

- Fitch: BBB-, Outlook: Positive
- Moody's: Ba1, Outlook: Positive
- Standard & Poor's: BBB-, Outlook: Stable

Podíl hlavních odvětví na tvorbě HDP v roce 2011 v % HDP:

- Průmysl: 62,7 %
- Služby: 31,8 %
- Zemědělství: 5,5 %

Podíl hlavních odvětví na tvorbě HDP za rok 2010 podrobněji (údaje za rok 2011 zatím nejsou k dispozici):

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	100	100	100	100	100	100
Zemědělství a lov	8,6	6,7	6,4	5,3	6,4	5,4
Rybolov	0,2	0,6	0,4	0,1	0,3	0,3
Průmysl	36,1	49,4	57,3	59,5	58,5	52,6
z toho důlní průmysl	27,7	42,2	50,9	53,7	52,7	44,8
a z toho:						
těžba ropy a přírodního plynu a spojené aktivity	27,6	42,1	50,8	53,6	52,7	44,8
Výrobní odvětví	5,3	6,5	5,8	5,0	4,7	4,1
Z toho:						
Výroba potravin, tabáku a nápojů	1,7	0,9	0,9	0,7	0,8	0,8
Výroba textilu	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Výroba kožešin	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Výroba celulózy a papíru	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1

Výroba rafinovaných výrobků z nafty	1,9	3,0	2,5	2,7	2,2	2,3
Výroba chemických výrobků	0,5	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1
Výroba umělých hmot a gumy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Výroba ostatních plastických výrobků	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3
Výroba ostatních hlavních výrobků	0,7	0,4	0,3	0,4	0,3	0,3
Výroba aut a zařízení, nezařazených v jiných kategoriích	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Výroba optických a elektrických zařízení	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Výroba ostatních dopravních zařízení	1,0	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2
Výroba zboží ze dřeva	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Dodávky elektrické energie, plynu a vody	0,7	0,6	0,8	1,1	1,1	1,2
Stavebnictví	9,4	7,7	6,7	7,0	7,4	7,5
Obchod, gastronomie, hotely	6,6	5,9	5,6	6,3	8,0	5,3

Logistika a telekomunikace	7,4	6,6	7,3	6,7	8,6	8,4
Sociální služby	10,4	9,9	7,8	9,2	11,7	9,2
Ostatní („non taxes“)	7,6	5,5	6,6	6,7	7,6	5,9

Zdroj: Státní statistický úřad

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Průmysl vytvářel v roce 2010 podle oficiálních údajů 52,6 % HDP (62,7 % v roce 2011). V průmyslu tradičně a výrazně dominuje těžební průmysl (ropa a plyn) a na něj navázaný petrochemický průmysl (75 % na celkové průmyslové výrobě v roce 2010). I přes snahu diverzifikovat ekonomiku zůstane těžební průmysl určujícím odvětvím národního hospodářství v příštím desetiletí. Přiznal to několikrát i prezident I. Aliyev ve svých veřejných vystoupeních, ve kterých podtrhl zásadní význam ropného a plyného konglomerátu v rozvojové strategii země na dalších 10–20 let. Proto se vláda bude snažit udržet stejné či vyšší objemy těžby do roku 2020.

Vláda se současně snaží, i když poměrně pasivně, vytvářet novou exportní nabídku. Někdy je toto hledání dosti nejasné až překvapivé, např. výroba nekvalitních pian či zakládání chovu pštrosů pro výrobu masa.

Hlavní ekonomické ukazatele průmyslu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Hodnota produkce (v mil. manatů)	9 290,5	15 509,4	22 441,4	29 697,6	22 203,7	27 978,0
Počet fungujících podniků	2 571	2 664	2 759	2 785	2 790	2 650
Osoby, zaměstnané v průmyslu (v tisících)	179,3	184,3	194,5	194,7	188,6	189,6
Průměrná nominální mzda (v manatech)	213,2	260,9	344,8	424,5	438,8	447,4
Hodnota základních výrobních fondů (v manatech)	18 230,9	21 037,1	28 475,9	30 668,9	32 183,7	37 248,0

Zdroj: Státní statistický úřad

Index průmyslové výroby podle hlavních typů ekonomické aktivity (v % k předešlému roku)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Průmysl celkem	133,5	136,6	124,0	106,0	108,6	102,6
Těžební průmysl	141,5	144,7	129,1	105,3	112,5	101,2
Průmyslová výroba	116,0	106,9	107,3	106,6	92,3	109,4
Výroba potravin, nápojů a výrobků z tabáku	102,7	102,3	104,0	101,6	102,6	102,3
Textilní výroba	140,2	76,7	70,7	75,5	71,8	94,2
Výroba kůže a kožených výrobků a obuvi	102,2	80,1	156,0	75,1	105,5	118,6
Výrobky ze dřeva	83,1	98,6	156,1	172,7	33,8	118,8
Celulóza, papír, výroba novinového papíru	54,6	149,3	105,1	114,2	203,8	111,2
Produkce rafinérií ropy	114,2	102,4	107,7	108,5	89,4	108,8
Chemický průmysl	101,9	114,2	67,2	126,3	63,2	134,6
Výroby pryže a plastů	103,4	79,5	133,7	110,0	84,4	88,4
Výroba stavebních materiálů	126,2	102,2	127,0	90,4	83,9	90,9

Výrobky metalurgického průmyslu	149,8	115,0	65,9	115,8	33,9	144,2
Výroba průmyslového zařízení	91,7	158,0	156,8	106,6	84,7	188,4
Výroba elektrických a optických přístrojů	10,8	25,9	34,0	48,3	56,2	64,4
Výroba dopravních prostředků	211,6	22,3	146,4	114,8	23,0	84,4
Výroba nábytku	165,3	121,3	104,7	105,4	99,7	24,1
Výroba a distribuce elektřiny a plynu	105,3	110,2	93,1	108,5	87,5	108,1

Zdroj: Státní statistický úřad

Struktura průmyslu v procentním vyjádření (v cenách roku 2000)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Průmysl celkem	100	100	100	100	100	100
Těžební průmysl	67,4	72,1	75,8	78,4	76,7	78,9
Výrobní průmysl	25,9	23,3	18,9	16,6	17,3	15,9
Výroba potravin, včetně nápojů a tabáku	2,4	1,8	1,8	1,7	1,9	2,1
Textil	0,4	0,4	0,2	0,17	0,16	0,1
Kůže a výrobky z kůže, obuv	0,05	0,05	0,06	0,06	0,08	0,08

Výrobky ze dřeva	0,1	0,1	0,1	0,1	0,05	0,5
Celulóza, papír	0,04	0,04	0,03	0,04	0,05	0,05
Výrobky petrochemie	9,9	12,4	9,8	8,3	8,6	8,2
Ostatní chemický průmysl	3,4	3,7	3,2	1,8	2,1	0,45
Guma, pryž a ostatní plastické hmoty	0,1	0,1	0,0	0,04	0,03	0,2
Výroba stavebních materiálů	1,6	1,1	1,2	1,2	1,7	1,7
Výrobky metalurgického průmyslu	2,0	2,4	1,3	1,3	0,4	0,5
Výroba strojů a zařízení	0,4	0,4	0,4	0,3	0,4	0,6
Výroba elektrického, elektronického a optického průmyslu	0,09	0,1	0,1	0,07	0,2	0,2
Dopravní prostředky	0,06	0,03	0,08	0,06	0,0	0,01
Ostatní průmyslové výrobky	0,2	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4
Výroba a distribuce elektřiny, plynu páry	5,7	3,9	4,7	4,4	5,4	4,6

Zdroj: Státní statistický úřad

4.4. Stavebnictví

V posledních pěti letech zažíval Ázerbájdžán nebývalou stavební horečku. Investice do nemovitostí byl jedním z preferovaných způsobů zhodnocování volných finančních prostředků majetných Ázerbájdžánců. V roce 2011 se tempa růstu sektoru snížily v souvislosti s dopady světové ekonomické a finanční krize. V roce 2012 ale investice do výstavby znovu vzrostly.

Stavebnictví vytvářelo v roce 2010 6,6 % HDP.

Hlavní ukazatele stavebnictví

	2000	2006	2007	2008	2009	2010
Hodnota využívaných stavebních prostor celkem v běžných cenách (v mil. manatů)	666,9	5 402,5	6 035,2	8 342,4	6 032,4	5 961,3
Plocha rezidenčních budov (v tis. m ²)	487	1 583	1 616	1 845	1 480	1 350
Investice celkem (v mil. manatů)	967,8	6 234,5	7 471,2	9 944,2	7 365,0	9 905,0
- Výrobní prostory	791,3	5 316,5	5 823,4	7 049,7	5 455,5	4 821,0
- Nevýrobní prostory	176,5	918,0	1 647,8	2 894,5	1 909,5	5 084,7
- Objem stavebních prací	324,5	2 119,7	2 702,4	3 785,5	3 191,4	4 531,0
- Počet osob zaměstnaných ve stavebnictví (v tisících)	62,2	60,0	63,1	71,9	65,9	66,4

Zdroj: Státní statistický úřad

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělství vytváří v současné době poměrně malou část HDP: 5,4 % (5,5 % v roce 2011) avšak zaměstnává 38 % průběžného obyvatelstva. Větší část orné půdy je pod závlahami. Základní privatizace zemědělských podniků proběhla v letech 1997–2001.

Zemědělství bude v budoucnu bezesporu hrát větší roli v post-ropné ekonomice Ázerbájdžánu a budou do něj směřovat stále větší investice.

Zemědělská výroba v současných cenách (v mil. manatů)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Všechny kategorie	1 732,1	1 969,7	2 765,0	3 308,4	3 433,4	3 877,7
Rostlinná výroba	988,2	1 124,3	1 726,4	2 085,0	2 173,0	1 999,2
Živočišná výroba	743,9	845,4	1 038,6	1 223,4	1 260,4	1 878,5
Zemědělské podniky	68,9	63,6	119,6	186,0	229,3	192,6
Rostlinná výroba	14,0	15,9	23,2	41,1	40,2	60,0
Živočišná výroba	54,9	47,7	96,4	144,9	150,7	132,6
Soukromé farmy, individuálně hospodařící zemědělci	1 663,2	1 906,1	2 645,4	3 122,4	3 575,8	3 685,1
Rostlinná výroba	974,2	1 108,4	1 703,2	2 043,9	2 036,0	1932,2
Živočišná výroba	689,0	797,7	942,2	1 078,5	1 539,8	1 745,9

Zdroj: Státní statistický úřad

Hodnota výroby lesnictví, rybolovu a lovu v současných cenách (v tis. manatů)

	2006	2007	2008	2009	2010
Lesnictví	827,7	1 222,4	1 409,7	2 581,8	2 960,4

Rybolov	21 001,4	26 778,7	23 411,1	81 158,4	81 567,0
Lov	5,1	3,3	5,7	4,7	3,4

Struktura zemědělské výroby podle formy vlastnictví v současných cenách (v %)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Všechny kategorie farem	100	100	100	100	100	100
Zemědělské podniky	4,0	3,2	4,3	5,6	5,6	5,6
Soukromé farmy, individuálně hospodařící zemědělci	96,0	96,8	95,7	94,4	94,4	94,4

Zdroj: Státní statistický úřad

4.6. Služby

Služby, zejména ty spojené s rozvojem nových IT technologií, by podle plánu vedení země měly hrát větší roli v rozvoji země. Podle odhadů je nyní ve službách zaměstnáno 50 % obyvatelstva a vytvářejí 34 % HDP. Hlavním sektorem služeb je obchod.

Přehled maloobchodních firem

	2001	2006	2007	2008	2009	2010
Počet obchodních firem celkem	20 763	28 752	30 817	32 544	35 088	35 156
Z toho:						
Velké a střední firmy	554*	2 865 **	2 698**	2 577**	2 714**	1 677**
Počet stálých tržišť	201	176	161	149	133	127
Počet tržních nestálých prodejních míst a kiosků	43 406	67 260	64 310	59 850	43 885	41 593

* podnik s 25 a více zaměstnanci

** počet zaměstnanců:

- maloobchod a ostatní obchodní firmy s 5 a více zaměstnanci
- velkoobchod a ostatní velkoobchodní firmy s 10 a více zaměstnanci

Hlavní ukazatele maloobchodního obrátu (v mil. manatů)

Ukazatele/roky	2005	2006	2007	2008	2009	2010
----------------	------	------	------	------	------	------

Celkový objem	4 622,2	5 760,3	7 591,4	10 876,0	11 828,5	13 679,5
Z toho:						
Maloobchod	4 548,2	5 654,1	7 423,9	10 585,4	11 493,4	11 661,9
Catering	74,0	106,2	167,5	290,6	335,1	417,8
Obrát capita	551,6	678,5	882,4	1 247,5	1 340,0	1 531,1
Objem maloobchodu podle typu vlastnictví:						
Státní vlastnictví	51,0	54,5	67,0	91,1	95,8	103,1
Nestátní vlastnictví	4 571,2	5 705,8	7 524,4	10 784,9	11 732,7	13 576,4

Zdroj: Státní statistický úřad

Maloobchodní obrát ve srovnání s předešlým rokem

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkový obrát	113,2	113,5	115,3	116,1	108,9	109,0
Z toho:						
Podle firem	103,6	102,4	107,9	114,7	105,5	103,4
Podle fyzických osob	115,7	116,2	116,9	116,4	109,5	110,0
Včetně:						
Zemědělských trhů	118,5	119,4	113,8	107,2	103,1	105,6
Celkem podle druhu zboží:						
Potraviny	110,8	110,1	113,1	110,7	110,6	107,5
Včetně:						
Alkoholické nápoje	101,6	102,2	109,2	108,8	96,9	103,3
Nepotravinářské zboží	111,6	119,5	120,9	120,0	130,0	113,8
Catering	126,1	128,3	135,7	134,9	117,1	116,3

Zdroj: Státní statistický úřad

Podíl potravinářského a nepotravinářského zboží (v %) v celkovém obrátu maloobchodu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	100	100	100	100	100	100
Z toho:						
Potraviny	65,8	65,1	64,8	64,4	64,5	65,5
Nepotravinářské zboží	34,2	34,9	35,2	35,6	35,5	34,5

Zdroj: Státní statistický úřad

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

Doprava

Rychle se rozvíjející ekonomika klade velký důraz na budování potřebné dopravní infrastruktury. Ázerbájdžán se také stává velmi důležitou tranzitní křižovatkou ve směru západ – východ a sever – jih. Do výstavby infrastruktury budou v příštích letech investovány miliardy dolarů a české firmy se již v

některých projektech dokázaly úspěšně prosadit (výstavba a rekonstrukce úseku dálnice do Ruska a železnice na hranici s Gruzíí).

Zvláštní pozornost bude věnována rozvoji dopravy železniční, do níž by v souladu se státním programem rozvoje železniční dopravy mělo být do roku 2015 investovány 3 miliardy USD. Investice budou primárně směřovány na rekonstrukci stávající železniční sítě (jedná se především o 317 km dlouhý úsek železniční tratě Baku – Boyuk – Kesik na ázerbájdžánsko-gruzínské hranici, na financování projektu rekonstrukce tohoto úseku se úvěrem ve výši 215 milionů EUR bude podílet Česká exportní banka), renovaci lokomotiv, nákup nových lokomotiv a vagónů. Státní program rozvoje železniční dopravy předpokládá rovněž vstup zahraničních investorů.

V rámci transportního koridoru Evropa – Kavkaz – Asie (Program EU TRACECA), který spojí Frankfurt nad Mohanem a Šanghaj, budou v Ázerbájdžánu vybudovány zcela nové dálniční úseky.

Zboží přepravované různými druhy dopravy (v tisících tun)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
celkem	128 328	145 596	167 533	183 093	190 372	196 452
z toho:						
železnice	26 522	30 205	28 276	27 432	20 799	22 349
po moři	13 680	13 506	10 173	11 898	13 190	11 714
letecky	74	75	52	43	32	40
potrubím	18 534	27 426	47 409	55 731	62 115	62 458
ropovody	11 692	19 947	39 999	44 383	50 480	12 476
plynovody	6 842	7 479	7 410	11 348	11 635	49 982
po silnici	69 518	74 384	81 623	87 989	94 236	99 891

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Doprava zboží (v milionech tun/km)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
celkem	26 534	43 294	78 007	88 607	97 704	97 504
z toho:						
Železnice	9 628	11 059	10 375	10 021	7 592	8 250
Moře	7 521	8 043	5 989	6 076	6 173	4 859
Letecky	310	291	204	129	110	139
Potrubí	1 539	15 679	52 305	62 434	73 195	72 931
Ropovody	624	14 690	50 892	58 759	68 575	4 127
Plynovody	914	989	1 413	3 675	4 620	68 804
Silnice	7 536	8 222	9 134	9 947	10 634	11 325

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Doprava cestujících (v tisících)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Celkem	1 000 278	1 063 347	1 148 328	1 242 161	1 328 074	1 387 300
z toho:						
železnice	5 492	5 824	6 598	6 394	6 390	4 800
Moře	17	17	14	14	10	10
Letecky	1 211	1 332	1 526	1 396	941	1 000
Tramvaj	-	-	-	-	-	-
trolejbus	696	105	-	-	-	-
Metro	146 952	161 096	175 689	200 412	206 140	181 100
Silnice	845 910	894 973	964 501	1 033 945	1 114 593	1 200 000
Bus	821 122	867 926	933 889	1 000 194	1 076 509	1 158 300

Taxi	24 788	27 047	30 612	33 751	38 084	42 000
------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Počet motorových vozidel

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Motorová vozidla celkem:	612 069	690 012	773 318	860 047	925 866	982 553
z toho:						
Auta	479 447	548 979	616 853	700 080	759 203	815 683
Soukromá auta	458 840	525 348	589 298	668 587	725 843	789 025
Busy	26 735	27 474	28 092	29 340	29 985	29 569
Nákladní vozidla	90 852	97 395	110 391	113 088	117 378	116 460
Speciální vozidla	9 490	10 267	11 458	11 449	11 773	11 841
Ostatní	5 545	5 897	6 524	6 090	7 527	7 852
Motocykly	3 562	3 408	2 778	2 330	1 969	1 643
Auta na 1000 osob	57	64	71	81	86	91
Soukromá auta na 100 rodin	26	29	32	36	38	40

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Délka dopravních tras

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Železnice, km	2 122	2 122	2 099	2 099	2 079	2 100
Tramvajové linky, km	-	-	-	-	-	-
Trolejbusové linky, km	48,2	-	-	-	-	-
Linky metra, km	29,9	29,9	29,9	31,5	31,5	31,5
Potrubí, tisíce km	4,1	4,6	5,3	5,8	6,1	5,5
ropovody	1,4	1,9	1,9	1,9	1,9	1,7
Plynovody	2,7	2,7	3,4	3,9	4,2	3,8

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Parametry dopravy po trase „Transport Corridor Europe-Caucasus-Asia“ na území Ázerbájdžánu

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Přepravené zboží v tisících tun	46 741	48 807	47 939	51 371	47 443	51 688
Z tohoto v tranzitu	15 051	12 006	11 014	11 816	13 283	15 971
Nákladní doprava v miliónech tun/km	13 446	13 881	12 697	12 973	11 793	13 222

Z toho v tranzitu	6 680	5 378	4 927	5 350	5 944	7 120
Doprava cestujících v miliónech cestujících	158,7	163,8	179,5	192,3	206,7	223,2
Doprava cestujících v miliónech cestujících/km	3 423	3 493	3 855	4 120	4 398	4 674
Příjem za přepravu zboží v miliónech manatů	191,7	198,7	210,2	262,6	244,1	322,2
Příjem za přepravu cestujících v miliónech manatů	22,8	23,2	25,9	30,4	48,2	61,5

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

Telekomunikace

V návaznosti na rychlý rozvoj ekonomiky v posledním desetiletí dochází k rychlým změnám, tj. modernizaci telekomunikačního sektoru. Jediným operátorem pevné sítě je státní podnik Aztelekom, podřízený Ministerstvu komunikací a informačních technologií, které zároveň plní roli regulátora.

Telefonní síť

Nehledě na výše zmíněný pokrok, telefonní síť v zemi zůstává kombinací staré technologie z doby Sovětského svazu, používané většinou obyvatelstva a malými a středními podniky, a moderní mobilní sítě, využívané ve stále větší míře obyvatelstvem, velkými firmami, mezinárodními korporacemi a vládními strukturami. Na zavedení pevné linky stále existuje pořadník, na druhé straně penetrace obyvatelstva mobilními telefony dosahuje 85 % (říjen 2011).

V zemi fungují tři mobilní sítě využívající technologii GSM. Všichni tři operátoři získali v říjnu 2011 licenci na využívání služeb 3G a byli vyzváni přeložit projekty rozvoje sítí 4. generace.

- Azercell (www.azercell.az) – 52 % trhu
- Nar Mobile – Azephone – (www.narmobile.az) – 20 % trhu
- Bakcell (www.bakcell.com) – 27 % trhu

Všichni operátoři mají různě vysoký podíl zahraničního kapitálu.

Ázerbájdžán je signatářem dohody Trans-Asia-Europe Fiber-Optic Line (TAE), která mu umožní stát se významným hubem IT provozu mezi Evropou a Asií.

V Ázerbájdžánu funguje několik rozhlasových stanic v pásmu AM a FM a 7 TV stanic.

Internet

Během sovětské éry byl Ázerbájdžán spolu s Pobaltím jedním z hlavních center vývoje IT, zejména v sektoru kontrolních systémů, v celém SSSR. Toto dědictví zanechalo v zemi poměrně vyspělou a rozsáhlou technickou infrastrukturu, včetně několika kvalitních výzkumných ústavů. Zároveň si současné politické vedení země uvědomuje důležitost informačních technologií.

Vývoj internetu v zemi emuluje vývoj typický pro nově industrializované rozvojové země, koncentrující hlavní přístup k světové síti nejdříve v hlavním městě a jeho aglomeraci. Penetrace internetu je podporována vládní dlouhodobou strategií, byznysem a také početnou diasporou, která jej využívá k udržování kontaktů se starou vlastí. V roce 2010 mělo k síti přístup 28 % obyvatelstva, nyní toto číslo podle odhadů dosahuje již 45 %.

Vybavenost domácností osobními počítači je zatím poměrně nízká – 19 % (údaj z března 2011). K internetu se proto většina Ázerbájdžánců připojuje ze zaměstnání či internetových kaváren. Cena připojení technologií ADSL za posledních 24 měsíců radikálně zlevnila a pohybuje se na úrovni 20 Euro za rychlost 3 Mbps/měsíc. V metropolitní aglomeraci Baku je využívána i technologie Wimax. Delta Telecom, odnož státního monopolu Aztelekomu, funguje jako hlavní ISP a také prakticky jediné vstupní a výstupní místo pro zahraniční provoz internetu. Maximální rychlost externího připojení je nyní 25,4 Gbps. Nezisková organizace AZNET/AZRENA poskytuje připojení vzdělávacím a výzkumným institucím s pomocí satelitního připojení vybudovaného za přispění NATO, projektu „Silk Road“.

Ázerbájdžánská internetová populace je velmi mladá, vysoce v ní převažují muži a je soustředěna do velkých měst.

Z pohledu regulátora je internet považován za sdělovací prostředek a je na seznamu telekomunikačních služeb regulován Zákonem o telekomunikacích z roku 2005. Tento zákon nehovoří o možnosti jeho cenzury či monitoringu obsahu webových stránek. Z tohoto pohledu lze hovořit o tom, že internet je v zemi volný a necenzurovaný.

Energetika

V následujících 20–30 letech zůstane energetika nosným odvětvím národní ekonomiky. Její podíl v HDP (55 %) a v exportu (93 %) zřejmě zůstane zachována i ve střednědobém výhledu.

V energetice dominuje těžba plynu a ropy, viz tabulky:

Těžba plynu

	2009	2010	2011	2012	2013
Celková těžba v mld. m ³	23,7	25,199	28,622	29,962	32,410
Naleziště ACG	8,6	10,500	11,000	12,000	13,000
Naleziště Shahdeniz	7,5	7,020	9,962	9,962	9,962
Firma SOCAR	7,6	8,699	7,700	8,000	8,300

Zdroj: Ministry of Economic Development

Export ropy

	2010	2011	2012	2013
Total export (mil. tun)	46,961	48,713	46,262	49,058
AI OC	44,835	46,835	44,602	47,671
SOCAR	2 126	1 878	1 660	1 387

Zdroj: Ministry of Economic Development

Výroba elektrické energie v roce 2010 dosáhla 18,6 miliard kWh, většinu energie je generována (94 %) v tepelných elektrárnách spalujících těžký topný olej. Ázerbájdžán část energie vyváží do sousedních zemí.

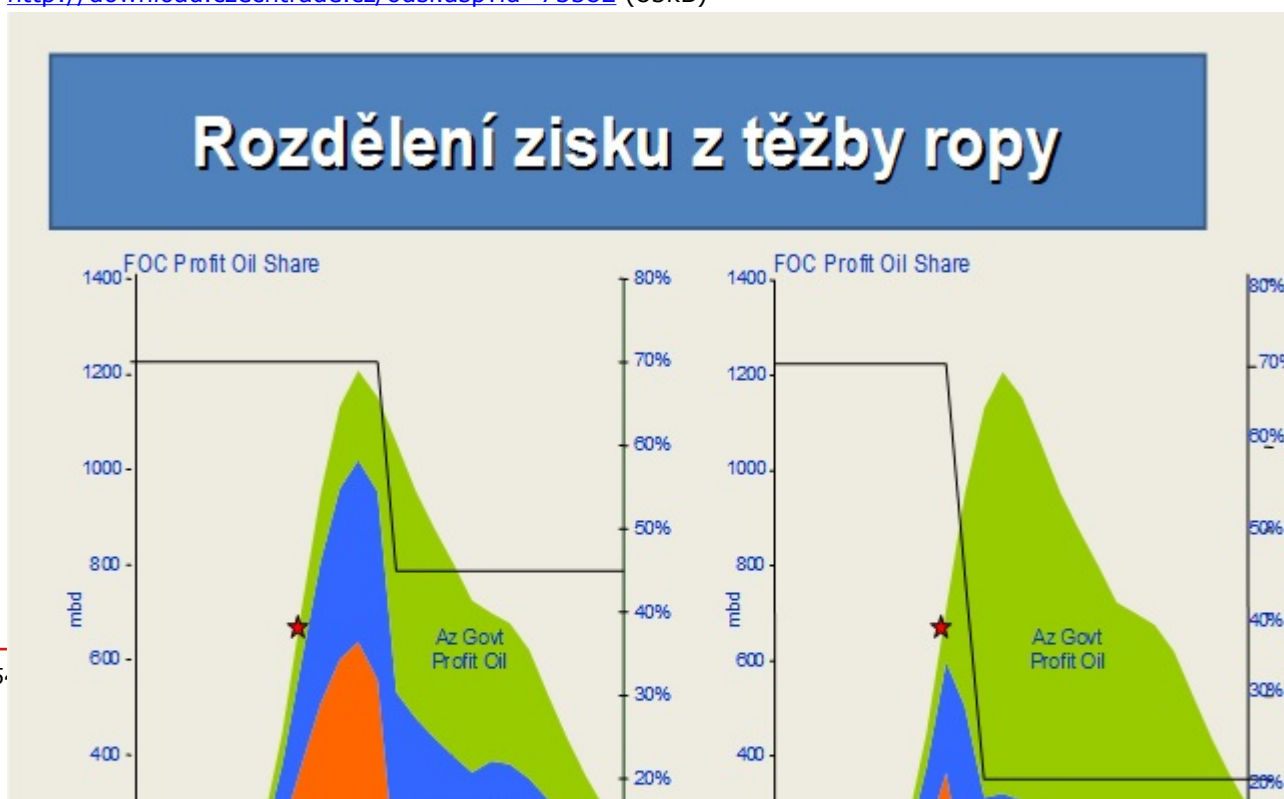

Souborové přílohy:

- Současné a plánované trasy ropovodů a plynovodů
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=73381> (81kB)

- Rozdělení zisku z těžby ropy
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=73382> (83kB)

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Na základě rozhodnutí vedení státu Ázerbájdžán již nebude v oblasti rozvojové spolupráce vystupovat jako příjemce pomoci, nýbrž bude v pozici poskytovatel rozvojové pomoci. Souvisí to s dosažením celkové úrovně ekonomického a sociálního rozvoje.

Vzniká nová agentura – **The Azerbaijan International Development Agency**. MZV Ázerbájdžánu již oficiálně deklarovalo zájem o výměnu zkušeností z této oblasti se zeměmi EU a rovněž o společnou realizaci projektů rozvojové spolupráce v třetích zemích.

5. Finanční a daňový sektor

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet – příjmy, výdaje (v mil. manatů)

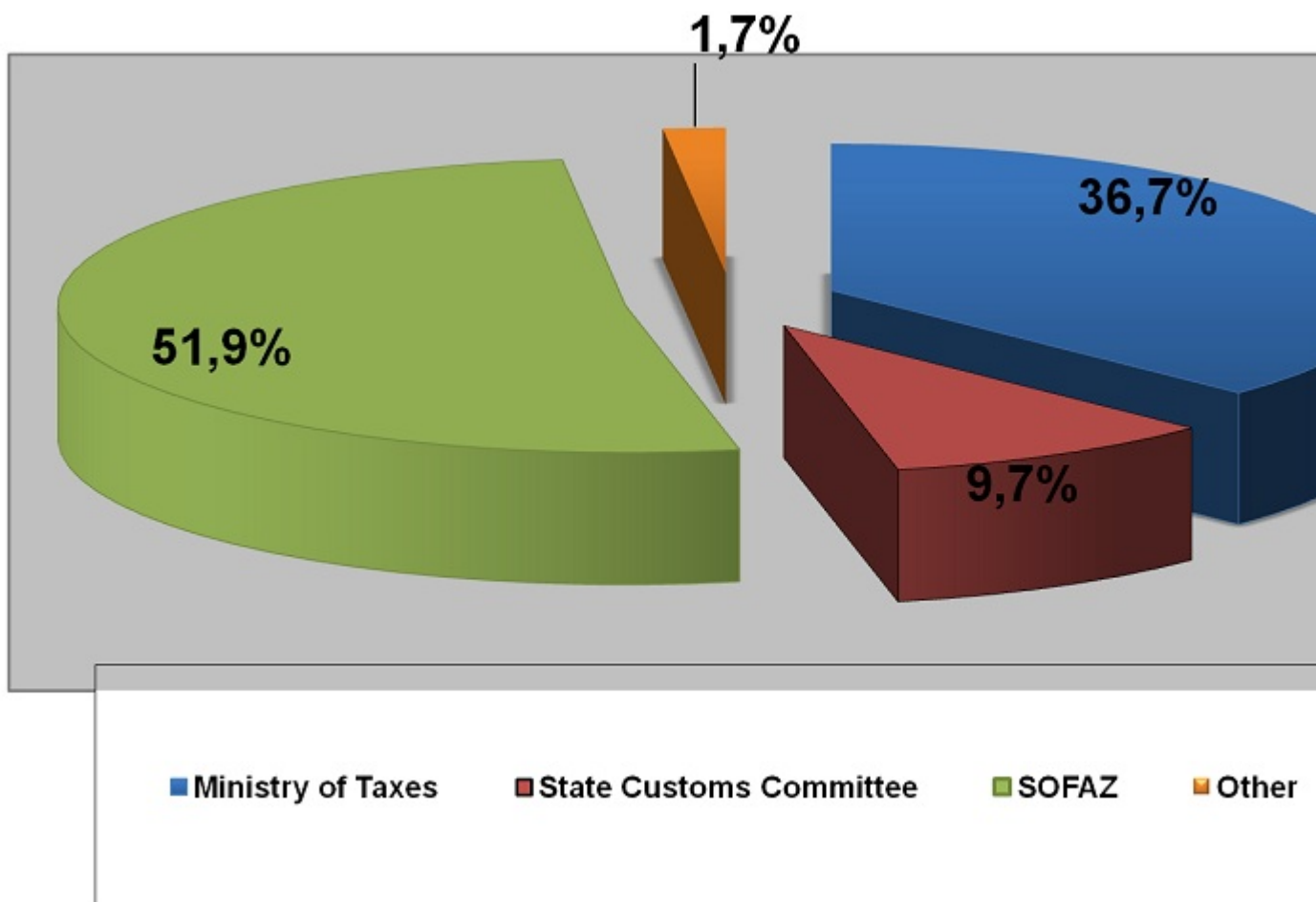
	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy stát. rozpočtu	6 007,3	10 763,0	10 325,9	11 403	15 700
Růst v %	55,0	79,2	-4,1	10,4	-
Příjem z exportu ropy	3 564,0	7 299,6	6 897,0	14 513	18 225
Růst v %	58,0	104,8	-5,5	210	25,5
Ne-ropné příjmy	2 443,3	3 463,4	3 429,0	2 254	6 198
Růst v %	51,0	41,8	-1,0	-34,3	27,5
Výdaje státního rozpočtu	6 058,7	10 680,0	10 567,0	11 766,0	15 394
Růst v %	6,0	76,3	-1,9	12,0	30,8

Zdroj: Economic Research Center, Baku

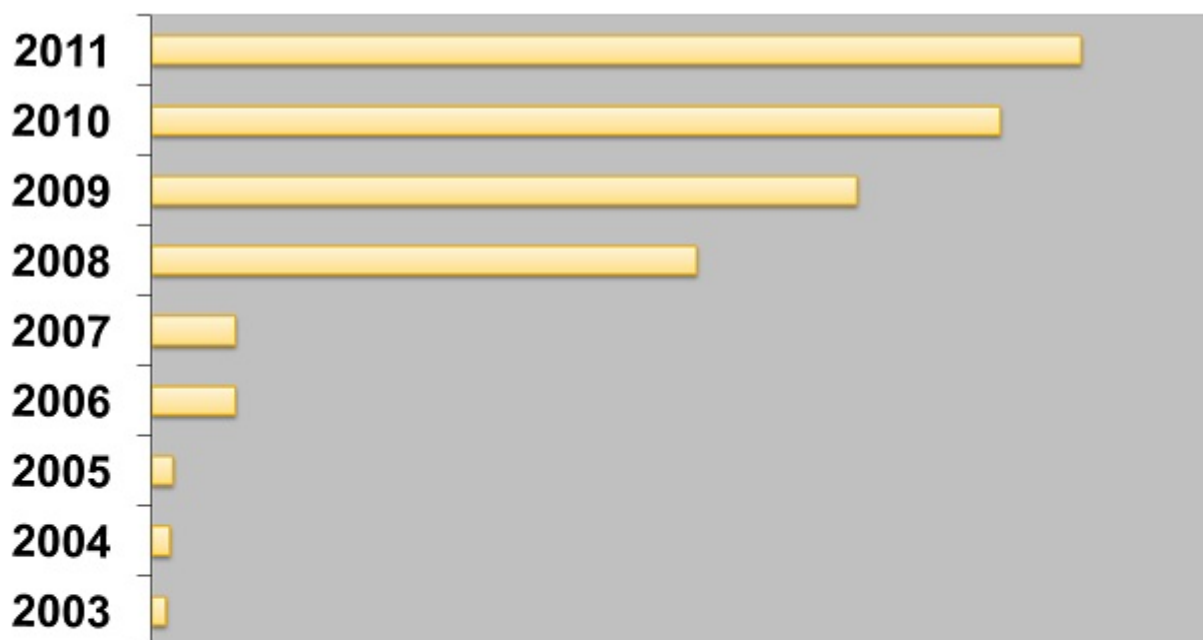

Souborové přílohy:

- Rozpočtové příjmy v roce 2010 podle zdroje
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=73383> (49kB)

- Přesuny prostředků ze Státního ropného fondu (SOFAZ) do státního rozpočtu
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=73384> (66kB)

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Platební bilance (běžný a finanční účet), devizové rezervy (v mil. USD, odhad EIU)

Platební bilance	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Běžný účet (% HDP)	3 708	9 019	16 453	10 178	15 304	16 480	17 160
Obchodní bilance	7 745	15 224	23 012	14 583	27 960	36 330	22 500
Export zboží	13 015	21 269	30 586	21 097	21 360	26 570	30 330
Import zboží	5 269	6 045	7 575	6 514	6 600	9 760	7 830
Bilance služeb	-1 923	-2 131	-2 343	-1 608	-1 824	-1 930	-2 070
Bilance příjmů	-2 681	-5 079	-5 266	-3 519	-3 781	-3 770	-3 800
Bilance převodů	566	1 005	1 005	722	535	530	530
Přímé investice	-1 290	-5 035	-541	147	100	200	450
Portfoliové investice	-12	-26	-348	-139	-50	-30	-30
Dluh, celková pozice	587	899	667	-212	274	290	620
Ostatní kapitálové přílivy	-1 670	-3 085	-14 038	-11 077	-14 662	-16 820	-17 910
Změny v mezinárodních devizových rezervách	1 323	1 773	2 194	-1 104	966	120	290

Zdroj: EIU

Pozn.: Údaje na rok 2011 a 2012 jsou odhady.

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Také vnější dluhová pozice země na začátku roku 2012 zůstávala velmi solidní, podíl dluhu vůči HDP poklesl v roce 2011 pod 7 %. V absolutních číslech tvořil zahraniční dluh 3 550 miliard USD. Na rozdíl od sousedních zemí (Kazachstán, Rusko a Ukrajina), kde je soukromý sektor zodpovědný za hlavní část zahraničního dluhu, je největším příjemcem úvěrů a půjček ze zahraničí ázerbájdžánský stát, přičemž největšími věřiteli jsou mezinárodní finanční organizace a regionální bankovní instituce. To činí zemi poměrně odolnou vůči otřesům na zahraničních finančních trzích.

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Celkově lze říci, že ázerbájdžánský bankovní systém je poměrně malý ve srovnání s velikostí ekonomiky a i ve srovnání se sousedními zeměmi. Většina obyvatelstva, hlavně mimo hlavní město, bankovní služby nijak nevyužívá, což vytváří prostor pro další růst bankovního sektoru do budoucna.

Bankovní systém v Ázerbájdžánu je dvoustupňový, tvořený Centrální bankou a 46 komerčními bankami, 1 bankou (největší v zemi) s většinovým státním podílem – [The International Bank of Azerbaijan](#) a

komerčními bankami. Podíl jednoho zahraničního subjektu může v místní bance dosáhnout až 50 % akcií banky. V zemi je 23 bank se zahraniční kapitálovou účastí.

V zemi existuje dále 94 nebankovních kreditních organizací.

Minimální kapitál pro otevření nové banky stanovila centrální banka na 10 milionů manatů.

V roce 2007 byl založen Národní fond pro ochranu vkladů, který má v současné době 42 členů (bank). Výše chráněných depozit je 30 000 AZN. Průměrná aktivní úroková míra se pohybuje mezi 20–24 % a maximální úroková míra v případě tzv. chráněných deposit je také poměrně vysoká – 12 %.

Dne 25. 12. 2009 přijal Parlament zákon o nebankovních úvěrových společnostech, který výrazně zlepšil přístup k úvěrům a dalším finančním službám pro firmy a obyvatelstvo. Státní výbor pro cenné papíry se snaží vytvořit prostředí pro rozvoj obchodování v plném rozsahu na burze cenných papírů. Více než 20 firem začalo kotovat své akcie na Baku Stock Exchange (BSE) v minulém roce. Státní výbor pro cenné papíry také umožnil uvedení na trh v minulém roce několika nových produktů, např. debt conversion bonds a mortgage bonds (hypotečních zástavních listů). Odhaduje se, že Ázerbájdžánský hypoteční fond může vydat v tomto roce bondy až do výše 200 milionů manatů.

Devizové rezervy země se během roku 2011 rychle zvyšovaly a dosáhly na začátku roku 2012 40 miliard USD.

Bankovní sektor jako takový zaznamenal v roce 2010 zlepšení pokud jde o celkový rating (Moody's Investor Services zvýšilo své hodnocení bankovního systému AZ z „negativní“ na „stabilní“).

Největší banky podle velikosti aktiv (k 1. 10. 2012)

Pořadí	Název	Podíl na celkových aktivech (v %)
1	International Bank of Azerbaijan	41
2	Unibank	8
3	Bank Standard	4
4	Texnikabank	5
5	Kapitalbank	3
6	Bank Respublika	3
7	Xalqbank	3
8	Bank of Baku	2
9	Azerigazlbank	2
10	Azerdemiryolbank	2
11	Pashabank	2
12	Accesbank	1
13	ostatní banky	20

5.5. Daňový systém

Ázerbájdžánský daňový systém vychází z Daňového zákona z roku 2000.

Existující daně:

Daň z příjmu/zisku fyzických osob (Personal Income Tax)

- Jde o progresivní daň. Základní sazba je 14 % při měsíčním příjmu do 2 000 AZN. Při příjmu nad 2 000 AZN: 280 AZN + 30 % ze zbytku sumy.
- V případě ročního příjmu do 24 000 AZN je sazba 14 %. Při příjmu nad 24 000 AZN – 3 360 AZN plus 30 % ze zbytku.
- Do fondu sociální pomoci a ochrany přispívá zaměstnavatel 22 % ze mzdy a zaměstnanec 3 %.
- Této dani podléhají všechny fyzické osoby a rezidenti (více než 182 dní nepřetržitého pobytu v zemi).

- Některé druhy příjmů nepodléhají zdanění, např. výdaje na služebních cestách, ubytování a některé další benefity.

Daň z příjmu/zisku právnických osob (Corporate profit tax)

- Firma se sídlem v Ázerbájdžánu platí tuto daň z příjmu, který má v zemi i v zahraničí. Daň je 20 %. Existují určité odpočitatelné položky z této daně.

Daň z přidané hodnoty – DPH (VAT)

- Daňový kodex uvádí tři druhy obchodních operací, na které je aplikována DPH. Operace vyjmuté ze zdanění, zdaněné operace s nulovým zdaněním a operace zdaňované v plné výši, tj. 18 %.
- Dovezené zboží podléhá zdanění, kromě určitých druhů zařízení a vybavení, které vytváří či rozšiřují kapitál firmy. Některé typy aktivit v ropném a plynovém průmyslu, zejména PSA (Exploration, Development and Production Sharing Agreement), mají speciální, zjednodušený daňový režim. Podrobnosti na stránkách Ministerstva daní – www.taxes.gov.az.

Spotřebitelská daň (Excise Tax)

- Touto daní je zatíženo pivo, alkoholické nápoje, motorová vozidla, jachty, petrochemické výrobky, cigarety a tabákové výrobky – např. cigarety, vyrobené v zemi jsou zdaněny 12,5 % z prodejní ceny.

Daň z majetku (Assets Tax)

- Tvoří 1 % pro právnické osoby, je různá u fyzických osob.

Daň z půdy (Land Tax)

- Liší se v závislosti na velikosti, poloze a využití půdy. Např. v Baku v případě půdy pro průmyslové a komerční využití je tato daň 10 AZN za 100 m².

Daň z tranzitu, daň z používání cest (Transit or Road Tax)

- Činí 0,01 AZN za cm³ pro auta s motorem do 2 000 cm³ objemu.

Daň z těžby minerálních surovin (Mineral Resources Tax)

- Závisí na druhu a objemu vytěžených nerostů.

Zjednodušená daň (Simplified Tax)

- Tvoří 4 %, je různá podle místa bydliště osoby a rozdílná podle ekonomické aktivity.

Ázerbájdžán podepsal dohody o zamezení dvojího zdanění se 48 zeměmi (údaj z listopadu 2011).

6. Zahraniční obchod země

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Během roku 2011 se objem zahraničního obchodu Ázerbájdžánu zvýšil o 29,92 %, import o 47,81 % a export o 24,39 % ve srovnání s rokem 2010.

Hlavní obchodní partneři Ázerbájdžánu v roce 2011

v exportu			v importu		
Země	mil. USD	podíl v celkovém exportu v %	Země	mil. USD	podíl v celkovém exportu v %
Itálie	9 341,00	35,16	Rusko	1 641,10	16,82
Francie	4 036,65	15,19	Turecko	1 302,44	13,35
USA	1 804,64	6,79	SRN	845,29	8,66
Rusko	1 187,36	4,47	USA	630,49	6,46
Indonésie	913,15	3,44	Čína	628,25	6,44
Ukrajina	909,33	3,42	Francie	608,86	6,24
Izrael	817,58	3,08	Ukrajina	557,77	5,72
Bělorusko	666,77	2,51	Velká Británie	485,72	4,98
Malajsie	663,99	2,50	Itálie	254,57	2,61
Gruzie	535,31	2,01	Kazachstán	217,31	2,23
ostatní	5 695,12	21,43	ostatní	2 584,17	26,49
celkem	26 570,90	100,00	celkem	9 755,97	100,00

Zdroj: Azerbaijan Republic State Statistic Committee

Exportní struktura podle hlavních komodit

Hlavní položky exportu v roce 2011

název	mil. USD		Změna ve srovnání s rokem 2011 v %
	2010	2011	
ropa	18 489,55	22 911,04	23,91
výrobky z ropy	1 283,98	1 527,66	18,98
zemní plyn	288,55	574,55	99,12
elektrická energie	15,26	40,13	162,98
železo a výrobky z něho	112,18	204,14	81,98
plastické hmoty	84,51	123,89	46,60
výrobky chemického průmyslu	47,89	120,12	150,82
perly, drahokamy, bižutérie	82,71	92,09	11,34
elektrické přístroje	10,53	25,61	143,14
bojlery a další zařízení k ohřevu vody	28,05	26,39	-5,91
tašky z polymeru a ostatní textilní výrobky	13,38	22,32	66,89
lodě a plovoucí plošiny	175,8	0,17	-99,90
olej rostlinný a živočišný	188,26	173,76	-7,70
cukr a cukrářské výrobky	146,45	199,19	36,01
ovoce a zelenina	154,83	231,27	49,37
čaj	33,36	32,38	-2,93
bavlna	15,89	20,73	30,46

ořechy	21,52	21,37	-0,70
ostatní	167,51	224,09	33,78
celkem	21 360,21	26 570,90	24,39

Zdroj: Azerbaijan Republic State Statistic Committee

Dovozní struktura podle hlavních komodit:

Hlavní položky dovozu v roce 2011

Název	mil. USD		Změna ve srovnání s rokem 2011 v %
	2010	2011	
potraviny	965,70	1081,54	11,99
maso	18,02	22,51	24,92
mléko	9,15	9,30	1,64
obilniny	285,38	282,02	-1,18
polotovary	2,21	60,33	2 629,86
cukr	181,06	167,81	-7,32
máslo	121,99	120,98	-0,83
stroje, elektrické aparáty, zařízení	1 903,18	3 036,64	59,56
dopravní zařízení a náhradní díly	796,95	1689,78	112,03
kovy a výrobky z kovů	787,20	1171,95	48,88
plastické hmoty	179,46	292,26	62,86
ostatní průmyslové výrobky	285,73	382,66	33,92
tabák	228,14	248,66	8,99

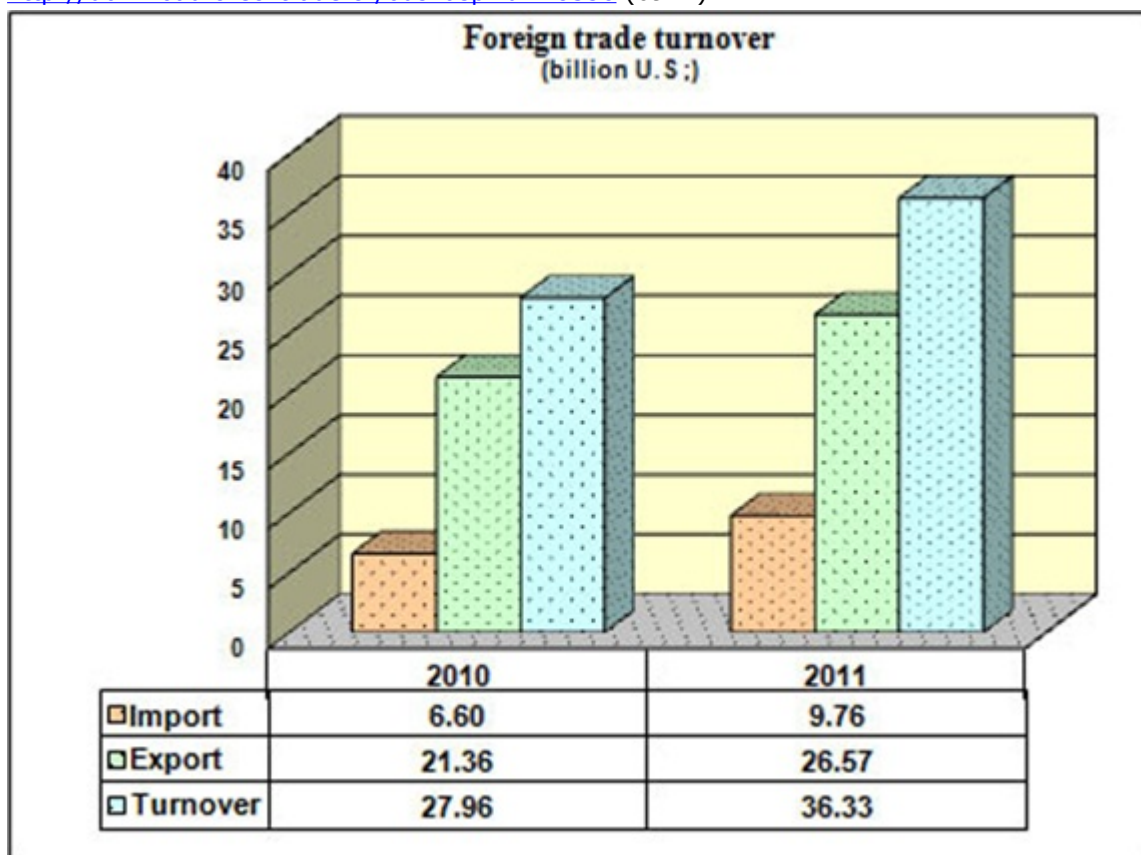
dřevo a výrobky ze dřeva	164,65	257,81	56,58
léky	152,13	243,03	59,75
optické přístroje	170,02	193,77	13,97
sůl, síra, kameny, cement	124,42	144,00	15,74
papír a lepenka	82,81	97,89	18,21
azbest, mika a podobné výrobky	61,99	90,12	45,38
sklo a výrobky ze skla	111,93	88,23	-21,17
ostatní	586,11	737,63	25,85
celkem	6 600,42	9 755,97	47,81

Zdroj: Azerbaijan Republic State Statistic Committee

Souborové přílohy:

- Zahraniční obchod
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78530> (69kB)

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

viz 6.1

6.3. Komoditní struktura

Zahraniční obchod podle zboží nomenklatury v roce 2010 (v tis. USD)

Název skupin	Import	Export
Celkem	6 600 611	21 360 210
Živá zvířata	86 215	547
Zelenina	437 424	190 337
Živočišný a rostlinný tuk a olej	93706	188 255
Potraviny, nápoje, alkoholické nápoje, tabák	616 372	214 209
Nerostné suroviny (ropa, plyn)	208 159	20 119 943
Chemické výrobky	437 889	47 886
Plasty, guma	225 455	84 664
Kůže a výrobky z kůže	164 968	1 053
Dřevo a výrobky z něj	127 093	4 073
Papír, celulóza	61 035	42 785
Textil	61 035	42 785
Obuv, šátky, umělé květiny	7 103	33
Výrobky z kamene a keramiky	201 715	1 386

Perly, drahé kameny	13 671	82 713
Ostatní výrobky z kovu	925 168	126 221
Stroje, elektrické zařízení	1 903 199	38 585
Vozidla kromě tramvají, lodí a letadel	796 946	181 126
Hudební nástroje, lékařské přístroje	174 679	7 019
Ostatní výrobky	94 249	4 611
Umělecká díla, starožitnosti	9,7	335

Zdroj: Státní statistický výbor Ázerbájdžánu

6.4. Dovošní podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Od pádu Sovětského svazu Ázerbájdžán radikálně liberalizoval zahraniční obchod. První legislativa, upravující fungování zahraničního obchodu, byla přijata v roce 1992. Nicméně významné restriktce exportu tzv. strategického zboží či zboží strategického významu existovaly až do roku 1994. Patřily mezi něj mj. všechny ropné výrobky.

I dnes stále existuje poměrně omezený seznam výrobků, kde se vyžaduje souhlas, certifikace nebo licence při vývozu a dovozu do/z země.

Při vývozu do této skupiny spadají z důvodů národní bezpečnosti tyto druhy zboží a služeb:

- zboží a technologie podléhající vývozu v souladu s mezinárodními smlouvami
- zbraně, včetně zbraní hromadného ničení a jeho nosičů
- tzv. zboží duální povahy, které může být využito pro výrobu ZHN
- výbušniny a radioaktivní materiály
- ostatní zboží a služby, označené prezidentem republiky jako zboží podléhající souhlasu

Vývošní povolení je vydáno po vyjádření kompetentních orgánů státní moci.

Dovoz a vývoz těchto druhů zboží a služeb je prováděno výlučně na základě dekretu Kabinetu ministrů:

zbraně a vojenské zařízení

- výbušniny
- radioaktivní materiály
- narkotika
- speciální druhy vědeckých znalostí a technického know-how, nezbytných pro výrobu zbraní
- krev a výrobky z ní
- vývoz surových diamantů

Vývoz a dovoz těchto výrobků a služeb, který je prováděn na základě vydání povolení od různých orgánů státní moci:

Vývoz:

- Divoká zvířata a rostliny, zvláště ty, které jsou chráněny mezinárodními konvencemi a patří k ohroženým druhům. Povolení vydává Ministerstvo životního prostředí a přírodních zdrojů
- Suroviny z rostlin a zvířat pro výrobu léků. Povolení vydává Ministerstvo životního prostředí a přírodních zdrojů a Ministerstvo zdravotnictví.
- Umělecká díla a starožitnosti. Povolení vydává Ministerstvo kultury a turismu

- Vynálezy, know-how. Povolení vydává Státní výbor pro standardizaci, metrologii a patenty a Akademie věd.
- Narkotika. Povolení vydává Ministerstvo zdravotnictví.

Dovoz:

- insekticidy. Povolení vydává Ministerstvo zemědělství
- léky a lékařské zařízení. Povolení vydává Ministerstvo zdravotnictví
- veterinární léky. Povolení vydává Státní veterinární správa
- Divoká zvířata a rostliny, zvláště ty, které jsou chráněny mezinárodními konvencemi a patří k ohroženým druhům. Povolení vydává Ministerstvo životního prostředí a přírodních zdrojů
- Suroviny z rostlin a zvířat pro výrobu léků. Povolení vydává Ministerstvo životního prostředí a přírodních zdrojů a Ministerstvo zdravotnictví.
- Narkotika, která nejsou registrována v Ázerbájdžánu. Povolení vydává Ministerstvo zdravotnictví.

Je zakázán vývoz kovošrotu (prezidentský dekret z roku 2001) a vývoz dovoz substancí, narušující ozonovou vrstvu.

Celní odbavení:

Celnice, respektive praxe celního odbavení byla v Ázerbájdžánu terčem kritiky od vzniku moderního státu. V poslední době se vláda snaží situaci zlepšit. Bylo zahájen provoz tzv. one window shop, byly zvýšeny platy celníkům (omezení korupce). V oblasti cel platí několik zákonů, nejvýznamnější je nově přijatý Celní kodex (srpen 2011) a Rozhodnutí Kabinetu ministrů o clech z roku 2001. Cla jsou rozdělena na tři skupiny:

- ad valorem (10–20 %)
- specifická cla
- složená cla (kombinace dvou předešlých cel)

Tendence v poslední době je zvyšovat roli cel ad valorem.

6.5. Ochrana domácího trhu

Oficiálně je domácí trh otevřen pro dovoz všeho zboží a služeb, které splňují kritéria ochrany zdraví a fytoosanitární kontroly, obsažené v příslušné národní legislativě. V praxi některé státní podniky, zejména v oblasti dopravy, jako je např. národní letecká společnost AZAL a námořní společnost pro mořeplavbu The Azerbaijan State Shipping Company, velmi účinně brání vstupu konkurentů na trh na základě výkonu regulačních práv v sektoru (daného zákonem), což je jasným případem konfliktu zájmů.

6.6. Zóny volného obchodu

V roce 2003 vláda oznámila úmysl vytvořit speciální ekonomické zóny, nicméně do současné doby v zemi není ani jedna zóna volného obchodu nebo tzv. volný přístav. Ministerstvo volného obchodu oznámilo v roce 2010 plán vytvoření Zvláštní ekonomické zóny (ZEZ) poblíž jednoho z kaspických přístavů v roce 2012. Bližší informace o tomto plánu se však nepodařilo zjistit. Ministerstvo spojů a informačních technologií vypracovalo studii proveditelnosti na vytvoření tzv. Regionálních inovačních zón s cílem podpořit růst telekomunikačního sektoru a vytvořit z Ázerbájdžánu regionální informační a komunikační hub.

Kabinet ministrů již v minulosti zjednodušil pravidla pro celní proceduru dovozu zboží a překračování hranic zvláštních ekonomických zón pro osoby a vozidla. Zboží, dovážené do ZEZ nebudou podléhat clu a DPH.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Ázerbájdžán je významným obchodním partnerem ČR a v regionu Jižního Kavkazu má zřejmě největší potenciál pro zvyšování českého exportu. Rostoucí dynamika obchodu, zejména českého exportu byla zachována i v roce 2011. Přes zvýšení českého vývozu však zůstává z pohledu ČR saldo záporné, což je dáno především dovozem ropy z Ázerbájdžánu.

Vedle čistě ekonomického hlediska se na růstu objemu českého vývozu projevilo i otevření plnohodnotného zastupitelského úřadu ČR v Baku, který českým subjektům poskytuje potřebný informační servis. Dalším faktorem, jenž se pozitivně projevil na tomto růstu, byly návštěvy čelných českých představitelů v Ázerbájdžánu.

V Ázerbájdžánu dále rostla obliba České republiky jako atraktivní turistické destinace. Do Prahy, Karlových Varů a dalších českých lázeňských měst směřovalo stále více ázerbájdžánských cestovatelů. Prahu a Baku také vloni propojila přímá letecká linka provozovaná ázerbájdžánskou národní leteckou společností AZAL. Od prosince 2011 obnovila lety do Baku také společnost ČSA.

Ázerbájdžánci si také častěji pořizovali nemovitosti na atraktivních adresách v České republice. Tento trend jde ruku v ruce s rostoucími ázerbájdžánskými investicemi v ČR.

7.1. Smluvní základna

- Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu a majetku (2005)
- Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem daní Ázerbájdžánské republiky (2007)
- Memorandum o spolupráci v oblasti ochrany životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem ekologie a přírodních zdrojů Ázerbájdžánské republiky (2008)
- Memorandum o porozumění a konzultacích mezi MZV ČR a MZV Ázerbájdžánské republiky (2008)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o hospodářské, vědeckotechnické a kulturní spolupráci (2009)
- Dohoda mezi MO ČR a MO Ázerbájdžánu o vzájemné spolupráci v oblasti obrany (2009)
- Smlouva mezi vládou ČR a vládou Ázerbájdžánské republiky o letecké dopravě (2010)
- Dohoda mezi Českou republikou a Ázerbájdžánskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně a investic (2011)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Ázerbájdžánské republiky o výměně a vzájemné ochraně utajovaných skutečností (2011)
- Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem kultury a cestovního ruchu Ázerbájdžánské republiky (2012)
- Ujednání mezi Ministerstvem kultury České republiky a Ministerstvem kultury a cestovního ruchu Ázerbájdžánské republiky o spolupráci v oblasti kultury (2012)

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Zahraniční obchod Ázerbájdžánu a ČR v letech 2005 až 2012 (v tis. USD)

	Vývoz	Dovoz	Obrat	Saldo
2005	37 140	583 655	620 795	-546 515
2006	48 898	972 920	1 021 818	-924 022
2007	60 004	1 025 396	1 085 400	-956 392
2008	90 510	1 568 824	1 659 334	-1 478 314
2009	88 252	688 530	776 782	-600 278
2010	103 869	1 414 108	1 553 376	-1 274 840
2011	188 682	1 727 076	1 915 758	-1 538 394

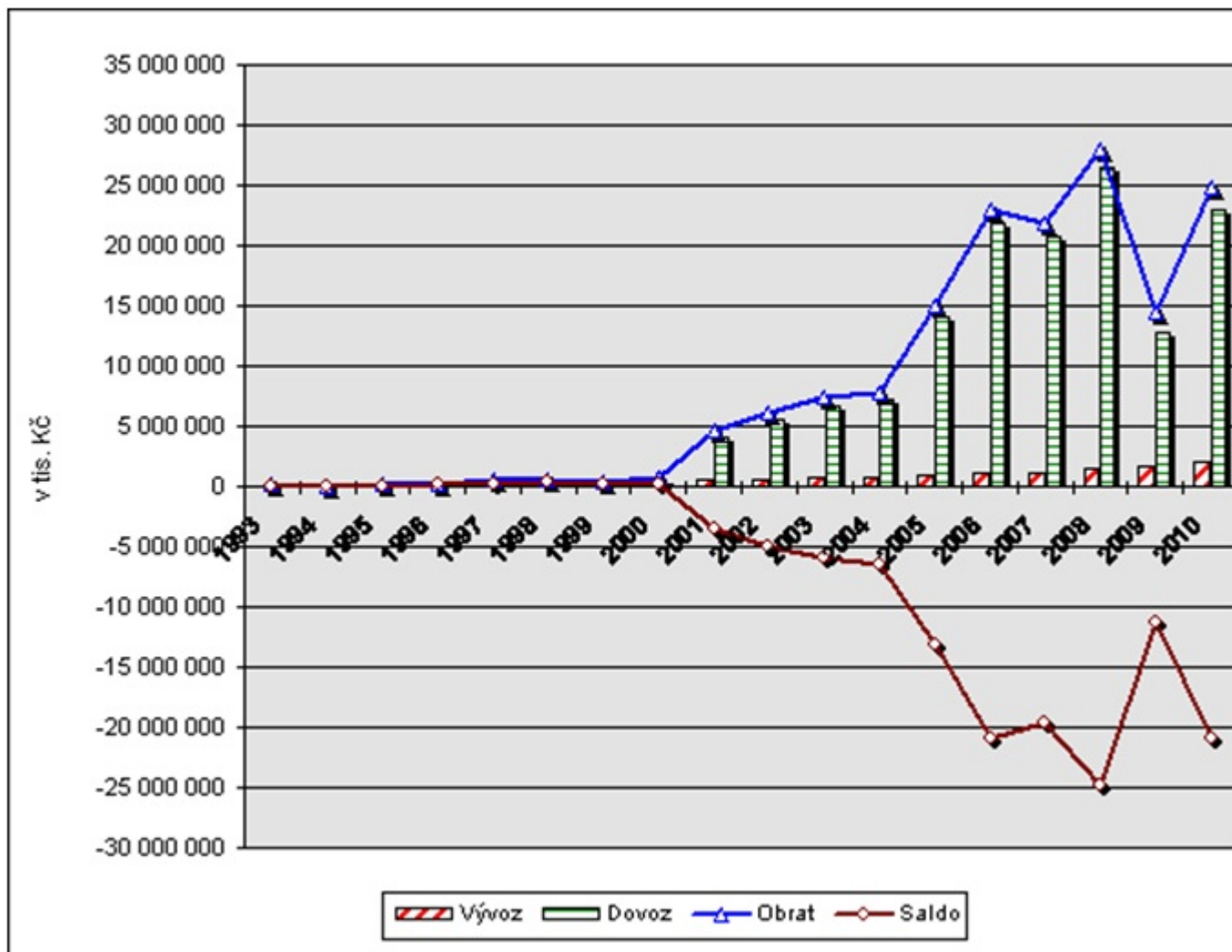

I.-II. 2012	17 085	236 675	253 760	-219 590
-------------	--------	---------	---------	----------

Zdroj: ČSÚ

Souborové přílohy:

- Bilance vzájemné obchodní výměny ČR a AZ
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=73387> (92kB)

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Komoditní skladba českého vývozu do Ázerbájdžánu je poměrně stabilní. Vedle vývozu automobilů, stavebních dílů, strojů a zařízení má své stálé místo na trhu v Ázerbájdžánu české sklo – křišťál a lustry, které z ČR dováží ázerbájdžánští živnostníci. Dále se do Ázerbájdžánu vyvážejí např. čisticí a prací prostředky, léčiva a kosmetika.

V českém dovozu z Ázerbájdžánu převládá ropa (až 25 % roční spotřeby ropy v ČR), bavlna a suché ovoce.

Hlavní vývozní a dovozní položky:

Vývoz:

- vozy terénní vyklápěcí (dumpery)

- zboží skleněné ostatní z křišťálu olovnatého
- kolejnice z železa, oceli
- vložky, tampony, hygienické pleny a výrobky z papíru
- nádobí kuchyňské, stolní z porcelánu
- mýdlo, šampóny a prostředky pokryté mýdlem
- břitvy, strojky holicí
- svítidla stropní, nástěnná
- konstrukce, části konstrukcí vyrobených z železa, oceli

Dovoz:

- ropa
- oleje minerální a z nerostů živičných, surové
- zařízení pro příjem, konverzi, vysílání, regeneraci hlasu, dat
- bavlna
- oříšky lískové vyloupané čerstvé, sušené
- části, součásti přístrojů na vysílání, přijímání hlasu, dat
- nádoby, obaly ostatní z železa, oceli, do 50 l
- těsnění a jiné kroužky ploché z kaučuku
- zařízení polovodičová fotosensitivní, svítivky
- zařízení pro automatické zpracování dat, ve formě systémů
- ostatní hovězí usně – lícové štípenky
- výrobky z plastů a podobných materiálů ostatní

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

- výrobky tradičních odvětví jako je sklo a křišťál
- obráběcí stroje
- osobní a nákladní automobily
- české pivo
- nové možnosti v oblasti životního prostředí – čištění vody, recyklace a spalovny odpadu, rekultivace území poznamenaných těžbou ropy
- oblast alternativních zdrojů energie
- zpracování zemědělské produkce, pivovary, mlékárny, pekárny
- modernizace pozemních dopravních koridorů, zejména ropovodů, plynovodů, železniční a dopravní sítě včetně dodávek lokomotiv, vagónů; rekonstrukce letišť a modernizace metra v Baku
- výstavba a rekonstrukce nemocnic a rehabilitačních zařízení (zde by se mohly uplatnit české firmy při dodávce vnitřního vybavení a lůžek)
- projekty Národního fondu na pomoc podnikání při Ministerstvu pro ekonomický rozvoj – výhodné úvěry malým a středním, hlavně začínajícím podnikatelům (v roce 2010 Fond poskytl úvěry ve výši 138 milionů USD)
- turistika a lázeňství – ČR jako tradiční destinace (Praha, Karlovy Vary)
- speciální materiál

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

OHL ŽS a.s. – zakázka na modernizaci celkem tří úseků dálnice Baku – hranice Ruské federace v délce celkem 85 km. Projekt zrealizován a dokončen v roce 2011. V lednu 2012 byla podepsán dodatek

k úvěrového dohodě mezi ČEB a Min. dopravy Ázerbájdžánu o navýšení úvěrové linky o 30 milionů USD, který umožní firmě OHL ŽS pokračovat v rekonstrukci ázerbájdžánské silniční sítě.

Firma **SaZ s.r.o.** z Hodonína uzavřela od roku 2002 do ledna 2012 7 kontraktů na dodávky stavební technologie, železniční techniky a také stavebně montážních prací. V únoru 2012 se začala realizovat další zakázka pro OJSC „Azerroadservis“ – dodávky speciální techniky a technologie (včetně vozů TATRA s příslušenstvím) pro rekonstrukci silnice v rámci programu „Rozvoj silniční infrastruktury v Ázerbájdžánské republice v souladu se státním programem rozvoje ázerbájdžánských regionů“ v celkové hodnotě 352 milionů USD.

V závěru roku 2011 podepsala firma **ČKD Blansko SMALL HYDRO**, s.r.o. kontrakt na dodávku technologie pro vodní elektrárnu Tahtakorpu v hodnotě 400 milionů Kč. Kontrakt byl uzavřen v rámci konsorcia, ve kterém ČKD Blansko SMALL HYDRO vystupuje jako lídr, ve spolupráci se společností Siemens A.G. Projekt pro vodní elektrárnu Tahtakorpu v Ázerbájdžánu o kapacitě 30 MW se vztahuje na dodávku 3 turbín Francis o výkonu 3 x 10 MW. Příprava výroby turbín pro elektrárnu byla zahájena v lednu 2012 s jejich postupnou expedicí se počítá ve druhé polovině roku 2012. Uvedení do provozu je plánováno na polovinu roku 2013. Zařízení ČKD Blansko SMALL HYDRO dodané na základě tohoto projektu bude výbornou referencí pro další projekty na jižním Kavkazu a ve střední Asii.

I v prvním čtvrtletí 2012 ČEB a EGAP nadále projevovaly zájem o další podporu aktivit českých subjektů v Ázerbájdžánu. Zájem o aktivity směrem k Ázerbájdžánu ve spolupráci s těmito institucemi projevila i Raiffeisenbank. a Česká spořitelna.

Na začátku roku 2012 dosáhla celková **úvěrová angažovanost bank** z ČR (ČEB+KB) vůči ázerbájdžánským subjektům 842 milionů USD.

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Vyřizováno přímo přes Svazy a Komory v ČR.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Ázerbájdžán není příjemcem zahraniční rozvojové pomoci z ČR. V současné době neregistrujeme žádný rozvojový projekt.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

Nejsou známy informace o českých firmách, které by působily v oblasti služeb na ázerbájdžánském trhu a vice versa.

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Viz kapitola 1.1.3 a 8.2.

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Opora v místním finančně silném a na trhu zavedeném zástupci je pro úspěšný prodej zahraničního zboží na místním trhu naprostou nezbytností.

Při podejdi zboží v zemi místním zástupcem je obvykle využíván velkoobchodník-distributor, který zásobuje obchodní síť. Často, zejména u menších obchodníků, tento článek chybí a zboží je dodáváno přímo.

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil, trh práce v AZ

	2008	2009	2010
Pracovní síla (v tis.)	4 331	4 071	4 587
Počet nových pracovních míst	122 924	73 613	73 009
Průměrná měsíční mzda (v USD)	334	371	406
Počet registrovaných nezaměstnaných	44 481	41 100	38 986
Úroveň gramotnosti obyvatelstva (v %)			99,6

Pracovní zákoník je z roku 1999 – kromě PSA Agreements. Dále platí:

- Pracovní kontrakt na dobu neurčitou.
- Pracovní kontrakt na dobu určitou (do 5 let).
- Zkušební lhůta je 3 měsíce.
- Minimální mzda je 107 USD.
- Pracovní týden je 40 hodin.
- Přesčasy povoleny, 200 % kompenzace.
- 21 svátků v roce.
- Cizinci potřebují pracovní povolení od Státního imigračního úřadu.
- Ředitelé zastoupení cizích firem a jejich náměstci nemusí žádat o pracovní povolení.
- Ukončení kontraktu zaměstnancem musí být písemné, 2 měsíce dopředu.
- Měsíční příspěvek zaměstnavatele do fondu sociálního pojištění je 22 % mzdového fondu svých zaměstnanců plus 3 % jejich hrubé mzdy do Státního fondu pro nezaměstnané.

Tzv. „one-stop shop systém“ v případě vstupu a zaměstnání cizinců byl přijat Státní imigrační službou 1. 7. 2009. Podle doplňujícího prezidentského dekretu ze 4. 3. 2009 všichni cizinci a osoby bez státní příslušnosti obdrží po příjezdu do země pobytové a pracovní povolení do 7 dní od podání žádosti v rámci tohoto zjednodušeného systému. Poplatek za vystavení těchto povolení činí 1000 AZN (cca 1200 USD).

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Podle zákona mohou zahraniční investoři vytvářet za účelem podnikání společné podniky s místními společníky nebo vytvářet nové podniky 100% vlastněné zahraničním subjektem, a to ve formě místního zastoupení nebo pobočky.

I když vláda formálně neuplatňuje dohled nad zahraničními investicemi, proces registrace nové firmy při Ministerstvu spravedlnosti je de facto určitým „screeningem“ investora a investice. Registrace firmy podle zákona obnáší pouze posouzení správnosti předložených dokumentů.

Při pronajímání kancelářů a obytných prostor jsou využívány početné realitní kanceláře.

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Reklama je nedílnou součástí prodejní strategie firmy, která chce úspěšně prodávat na trhu. Tištěná reklama (inzeráty v tisku, reklamní poutače na ulicích a distribuce reklamních letáků) je zajišťována agenturami většinou s podílem zahraničního kapitálu.

Výdaje na tištěnou reklamu tvořily v roce 2010 40 milionů manatů.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Všeobecně platí, že o sporech a neshodách, vznikajících mezi zahraničními investory a firmami se zahraničním kapitálem, státními institucemi nebo podniky, veřejnými organizacemi a ostatními právními subjekty rozhodují místní soudy nebo po dohodě strany arbitrážní soud včetně těch zahraničních. Mechanismus urovnávání sporů v Ázerbájdžánu existuje, avšak efektivní prostředky ochrany a vynucení vlastnických a smluvních práv nejsou vždy zaručeny. Stát oficiálně nezasahuje do kompetence soudů, v praxi ale mají soudy velmi slabou pozici. Soudci často nemají adekvátní znalosti a zkušenosti z moderní daňové a ostatní ekonomické legislativy.

Od roku 2000 Zákon o mezinárodní arbitráži vytváří možnost lokální arbitráže, pokud jde o kontrakty s účastí zahraničního subjektu. Nicméně tento mechanismus je využíván velmi zřídka. Bilaterální dohody o podpoře a ochraně investic dávají lepší ochranu zahraničním subjektům v případě sporů v tomto smyslu.

Ázerbájdžán je smluvní stranou World Bank Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of the other States a také členem Multilateral Investment Guarantee Agency a 1958 New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards.

Zákon o bankrotech je obsažen v legislativě ale je jen zřídka používán.

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Avíza o veřejné zakázce jsou publikována v oficiálních deníku Azerbaijan a Respublika, ve kterém jsou uvedeny podmínky a časové lhůty pro předložení přihlášky.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Zákony a dekrety jsou obvykle publikovány v jednom ze státních deníků, jejich implementace je ale často podmíněna vytvořením regulativního rámce. Ten ale velmi často není publikován a dále oznamován.

V roce 2008 vláda s expertní podporou Světové banky, IFC a USAID začala pracovat na programu zlepšení předvídatelnosti a transparentnosti regulačních normativ. To se nakonec odrazilo na poměrně příznivém hodnocení země v rámci „Doing Business“ Světové banky. Nejdůležitější oblasti, kde došlo ke zlepšení, byly rychlost registrace firmy, automatizace daňového systému, vytvoření kreditního registru a zlepšení práce celnice. Nejvíce na tomto pokroku profitovaly malé a střední firmy, v menší míře cizí

investoři. V roce 2011 Ázerbájdžán dokonce zlepšil svoji pozici (66. místo), avšak počáteční rychlost reforem v této oblasti znatelně ochabla.

Ázerbájdžán v roce 2009, 2010 a v únoru 2011 opakovaně přislíbil zavést 29 národních účetních standardů, které by byly v souladu s International Financial Reporting Standards. Pokrok byl zaznamenán pouze v bankovním a finančním sektoru.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Vzato čistě obecně a formálně, ochrana práv, spojená s využitím movitého a nemovitého majetku, včetně ochrany duševního vlastnictví, je poskytována a uznávána.

Nicméně ázerbájdžánský soudní systém se vyznačuje korupcí a neefektivností a rozhodně nefunguje nezávisle na výkonné moci. Špatná kvalita, nespolehlivost, svévole a nedostatečné možnosti vynucení práva jsou překážkami pro zahraniční (i domácí) formy rozvíjet jakýkoliv byznys v zemi. Politicky dobře napojené skupiny (klany) profitují z kontroly nejlukrativnějších sektorů ekonomiky. Úpravy Civilního kódu z roku 2007, které umožňují úřadům násilně vykupovat pozemky (údajně s cílem rychlejší výstavby veřejně prospěšných staveb) mohou ještě více ohrožovat vlastnická práva investora.

Určitý pokrok v této oblasti ale existuje. Vláda v současné době spolu se Světovou bankou intenzivně pracuje na vylepšení systému registrace majetku. V roce 2006 vláda centralizovala databázi všech operací na trhu nemovitostí, určených k bydlení, do sítě notářských kanceláří, vedený metodicky Ministerstvem spravedlnosti.

V polovině 90. let Ázerbájdžán začal s implementací národního systému registrace a ochrany duševního vlastnictví ve spolupráci se Světovou organizací pro duševní vlastnictví (WIPO), jehož je země členem. Ázerbájdžán následně upravil legislativu v tomto ohledu v roce 1996 – Zákon o autorských právech a s ním spojených právech), v roce 1997 – Zákon o patentech a v roce 1998 – Zákon o obchodních značkách a geografických pojmenováních. Ázerbájdžán je členem The Convention Establishing the World Intellectual Property Organization, The Paris Convention for Protection of Industrial Property a The Bern Convention for the Protection of Literary and Artistic Work. Země je rovněž členem The Phonograms Convention a přistoupila k oběma tzv. WIPO Internet Treaties z roku 2005.

Státní agentura pro duševní vlastnictví (The State Copyright Agency) založila v nedávné době tzv. protipirátskou komisi, do které nominovala své zástupce řada ministerstev. V minulém roce tato komise podnikla několik spektakulárních nájezdů na prodejce pirátských DVD a několik lidí bylo skutečně dosouzeno k vysokým peněžním pokutám. V praxi je situace nadále neuspokojivá, stačí se projít po centru hlavního města, kde je k dostání celá řada hudebních a filmových nosičů s posledními hudebními hity a hollywoodskou filmovou produkcí. Na tržištích na okrajích měst se veřejně prodávají padělky módních značek aniž by všudypřítomná policie zasáhla. V letech 2000–2005 byl Ázerbájdžán zařazen vládou USA na tzv. the Special 301 Watch List. Pod dojmem zvýšeného úsilí místních úřadů potírat porušování autorských práv byl Ázerbájdžán z tohoto seznamu v roce 2006 vyjmut. Zlepšení ochrany duševního vlastnictví a patentová ochrana je obsažena i v programu přistoupení do WTO.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Ázerbájdžán má liberální devizový režim a prakticky neexistují překážky pro směnu a převod prostředků spojených s investicí do volně směnitelné měny legální cestou a za tržní kurz. Směna je prováděna tzv. Baku Currency Exchange Market a Organized Interbank Currency Market. Elektronický směnný mechanismus, The Baku Electronic Exchange System (BEST) funguje v zemi od roku 2002. Existuje možnost směny také ve velké síti směnárny. Od roku 2001 platí zákaz používání cizích měn při operacích v hotovosti. Průměrná doba zaslání prostředků do zahraničí je 2–3 pracovní dny. Existuje dodatečná povinnost uvést zdroj prostředků v případě podezření z praní špinavých peněz. Parlament v roce 2007 odsouhlasil dodatek k devizovému zákonu, kterým zrušil dodatečné zdanění vývozu hotovosti ze země, což je v souladu s požadavkem WTO a mělo také pomoci snížit inflační tlaky.

Nejvíce používanou formou plateb v obchodním styku se zahraničím je akreditiv. Platební morálka místních partnerů je podle zkušenosti českých firem poměrně uspokojivá.

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

- Banking nad Finance Conference 2012 – 1. 3.–2. 3. 2012
- Autoshow 2012 – automobilový veletrh – 14. 3.–17. 3. 2012
- Autoparts 2012 – veletrh náhradních dílů pro automobily – 14. 3.–17. 3. 2012
- AITF 2012 – veletrh cestovního ruchu – 12. 4.–14. 4. 2012
- Horex 2012 – vybavení pro hotely – 12. 4.–14. 4. 2012
- Higher Education Fair 2012 – veletrh středoškolského a vysokoškolského vzdělání – 27. 4.–28. 4. 2012
- Worldfood 2012 – veletrh potravinářského průmyslu – 15. 5.–17. 5. 2012
- Agrihort 2012 – veletrh zemědělství – 15. 5.–17. 5. 2012
- Plastex 2012 – veletrh výrobků z plastů a gumy – 15. 5.–17. 5. 2012
- Ipack 2012 – veletrh balicí techniky a obalových materiálů – 15. 5.–17. 5. 2012
- Caspian Oil and Gas 2012 – veletrh věnovaný petrochemii – 6. 6.–8. 6. 2012
- Caspian Oil nad Gas Conference – konference, doprovázející veletrh Caspian Oil and Gas – 6. 6.–8. 6. 2012
- Caspian Power 2012 – veletrh pro výrobce elektrické energie – 5. 6.–8. 6. 2012
- Transcaspian 2012 – veletrh dopravy a logistiky – 13. 6.–15. 6. 2012
- Road nad Traffic 2012 – veletrh, věnovaný rozvoji silniční infrastruktury a veřejné dopravě – 13. 6.–15. 6. 2012
- Education and Career 2012 – veletrh o vzdělávání – 20. 9.–22. 9. 2012
- Bihe 2012 – veletrh zdravotnické techniky – 27. 9.–29. 9. 2012
- Stomatology Azerbaijan 2012 – péče o zuby – 27. 9.–29. 9. 2012
- Beauty Azerbaijan 2012 – veletrh krásy a estetiky – 27. 9.–29. 9. 2012
- Bakubuild 2012 – veletrh stavebnictví – 17. 10.–20. 10. 2012
- Aquatherm 2012 – topení, ventilace, dodávky vody, sanitární technika – 17. 10.–20. 10. 2012
- Mebel 2012 – nábytek, design – 17. 10.–20. 10. 2012
- Caspianrealty 2012 – veletrh nemovitostí – 17. 10.–20. 10. 2012
- Cips 2012 – ochrana, kamerové systémy – 17. 10.–20. 10. 2012
- Bakutel 2012 – telekomunikace a IT – 21. 11.–24. 11. 2012

Zdroj a bližší informace na www.iteca.az.

9. Investiční klima

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Vláda oficiálně vítá zahraniční investice a uvědomuje si jejich důležitost pro celkový rozvoj země. Od roku 1994 země přilákala velké množství investic do energetického sektoru (nafta, plyn). Avšak zbytnělá a nepružná byrokracie, slabá justice a predátorské chování některých „dobře napojených“ monopolistických zájmových skupin brání přílivu investic do neropných sektorů ekonomiky. Aplikace principu „jednoho okna“ v ázerbájdžánské celní službě od roku 2009 a přijetí nového Celního kódu 1. 1. 2010 nezlepšily rating země ve World Bank's Doing Business Report for 2011.

Existuje formální rovnoprávnost zahraničního a národního investora. Zákon o ochraně zahraničních investic dovoluje příliv přímých zahraničních investic (FDI) do všech oblastí, otevřených pro národní investory (pokud není jinak stanoveno zákonem). Zahraniční investoři mohou participovat i v privatizaci majetku státu a obcí.

Lze tedy říci, že z pohledu výše zmíněného zákona, ostatní národní legislativy, dvoustranných smluv a komerčních kontraktů mají cizí podnikatelské subjekty plnou a neomezenou ochranu.

Některé oblasti ekonomiky jsou ze zákona pro zahraniční investory zapovězeny. Patří k nim sektory spojené nějakým způsobem se státní bezpečností a obranou. Vláda velmi pečlivě kontroluje a usměrňuje investice do strategických odvětví, zejména do těžebního průmyslu, energetiky a komunikací.

Repatriace zisku a ostatních prostředků, spojených s investicemi je garantována po zaplacení příslušných daní (pokud existují).

Operace v cizí měně a kapitáloví transfery podléhají regulaci ze strany státu.

Cizí právní a fyzické osoby mohou najímat půdu, nesmějí ji však vlastnit. Vyvlastnění je možné pouze v důsledku přesně definovaných událostí (přírodní katastrofa, epidemie atd.). V těchto případech vždy náleží adekvátní kompenzace.

Nebyl zatím zaznamenán případ vyvlastnění zahraniční firmy v zemi.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

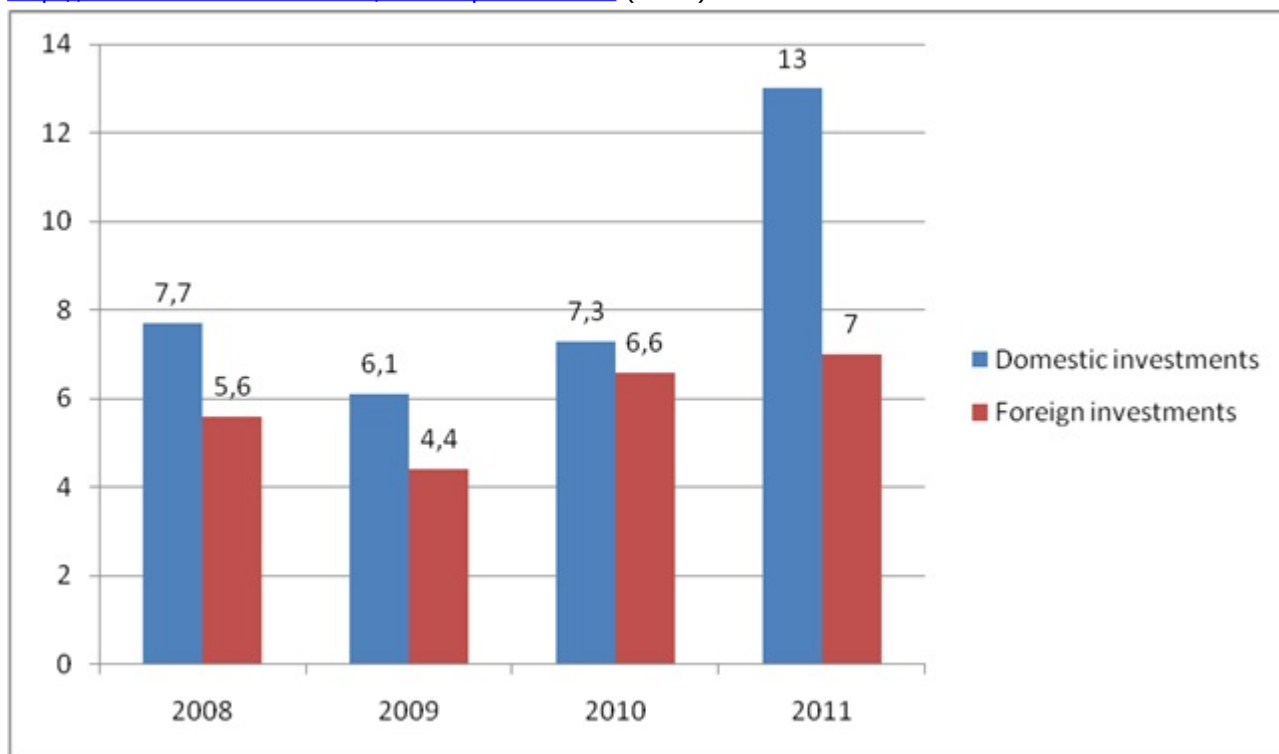
Ázerbájdžán zatím nepředstavil žádný souhrnný plán investičních pobídek kromě těch, které se týkaly tzv. Production Sparing Agreements v ropném a plyném průmyslu, avšak speciální nový zákon o vytvoření zvláštních ekonomických zón byl přijat 25. 12. 2009. Tzv. performance requirements na nové investice nejsou vyžadovány, avšak investoři, účastníci se privatizace státních firem často na sebe přijímají specifické závazky, týkající se budoucích investic a zachování pracovních míst. Zahraniční investoři nejsou nuceni nakupovat zboží a služby od místních dodavatelů a ani pro ně není stanoveno procento povinného vývozu. S výjimkou několika státních monopolů, není podmínkou, aby občan Ázerbájdžánu držel ve smíšeném podniku nějaký objem akcií. Investoři v rámci PSA mají práva povinnosti regulovány speciální dohodou o založení PSA.

V současné době (říjen 2011) neexistuje právní norma, nařizující zahraničnímu investorovi najímat místní pracovní sílu, nicméně v Parlamentu diskuse na toto téma běží. Zaměstnavatel musí získat licenci od Ministerstva práce, pokud se rozhodne najmout místní pracovní sílu. Cizinci, pracující v zemi, se musí zaregistrovat na imigračním úřadě v místě jejich bydliště a získat pracovní povolení od Ministerstva práce. Vedoucí zastoupení zahraničních firem a jejich zástupci k práci nepotřebují pracovní povolení, protože nejsou považováni za tzv. migrující pracovní sílu.

Souborové přílohy:

- Investice ve struktuře ázerbájdžánské ekonomiky
<http://download.czechtrade.cz/odsi.asp?id=78532> (32kB)

9.3. České investice v teritoriu

Nejsou zaznamenány přímé české investice v zemi.

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Zemědělství, petrochemie, energetiky, dopravní infrastruktura všeho druhu, ekologie, IT technologie, zdroje obnovitelných energetických zdrojů, zpracování odpadu všeho druhu, rekultivace ploch zasažených průmyslovým znečištěním.

Kontakt na místní agenturu pro podporu investic:

The Azerbaijan Export and Investment Promotion Foundation – AZPROMO

11, Hassan Abdulayev Street, AZ 1001, Baku, Azerbaijan

Tel.: +994 12 5980147

Fax: +994 12 5980152

E-mail: office@azpromo.az

Web: www.azpromo.az

9.5. Rizika investování v teritoriu

Latentní válečný konflikt s Arménií, občanské nepokoje, napjatá situace kvůli iránskému jadernému programu. Ve všech případech jsou rizika nízká.

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

Ázerbájdžán stále není členem Světové obchodní organizace (WTO), avšak vláda se snaží adaptovat stávající zákony tak, aby byl přístup bezproblémový. Úspěch v této oblasti a titul „Refomátora roku 2009“ podle World Bank „Doing Business 2009“ jsou viditelnými důkazy snahy vlády se k organizaci připojit. Ministerstvo ekonomického rozvoje je pověřeno vedením přístupových rozhovorů a Ázerbájdžán provedl několik expertních jednání v Ženevě v roce 2009, 2010 a 2011. Souběžně probíhala i jednání s EU a americkým USTR. Nicméně vytvoření prostředí, plně otevřeného a přátelského k byznysu v neropném odvětví, stále zůstává velkou výzvou.

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Popsáno v předešlých kapitolách.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Popsáno v předešlých kapitolách.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Popsáno v předešlých kapitolách.